

ek

ecbörhöz puder

der

mitesszerejt.

tanács el-
liviába és
irányuló
viteli

titkárság közölte
amokkta, hogy a
rendelte a Bolívia
yuló fegyver- és

ék Genffel, hogy
Bolíviának és Pa-
szerszállományok
be-léptetéséhez.

ezés jött létre
met, magyar,
k kormányok

informált hely-
hogy a német,
szlovák kormá-
sok eredményre
exportja ellené-
kompenzációs ala-
súlyszerszámok
venni. A szerző-
ték az előkészüle-

et hozott
amvédelmi
rorista banda
ben

Az államvédelmi
letet egy terro-
kik bombákat
szek be külföld-
kövessenek el a
rágrábi gyűlésen.
ítelte el Barako-
sényismunkára
tot, 10 évi kény-
és 3-6 hónapig
sre még négy

nagykövete nem
A Völkischer
orodással ir ar-
nyezett ki ber-
nie személyében.
t, Chinesuk is
g a Hitler-rend-
Berlinbe. A Völ-
s tapintatlanság-
a zsidó nagy-

és Lapkiadó St.
Baron L. Pop 18,
77.

at

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

18. Telefon: 4-77. Előfizetési árak:
Havonta 118, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjazásba szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bausági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen
leveleket nezz
fogadunk el.
Kérlek
megörzését és visszaküldését az-
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Mar-
Erdő, Felsővárosi szerkesztő Jambor
Ereene, Bukaresti szerkesztő Hal-
szegi Ernő, Str. Matei Mila 2.

Szerda, 1934 június 6.

5694. ÉV XVII. ÉVI
SZIVAN 23. 123. SZÁM.

Vakláma

Az alminiszterek leépítésének kérdése a jelek szerint fokozatosan nyer megoldást. Elsőnek Al. Popescu-Necesti, közoktatásügyi alminiszter mondott le és bucsuzott el minisztertársaitól, tegnap pedig Budurescu miniszterelnökségi és Maxim munkügyi alminiszterek adták le lemondásukat Tatarescu miniszterelnöknek, aki természetesen elfogadta ezeket a lemondásokat. Iamandi belügyi alminiszter viszont, aki már átadta volt hatáskörét Sargiu Dimitriu államtitkárnak, tegnap ismét megjelent a miniszteriumban és folytatta tevékenységét, mintha semmi sem történt volna.

Az egész láрма az alminiszterek körül vaklármának bizonyult.

Három alminiszter megy. A többi a marad minden a régiiben.

„A legjobb Önnek, ha meghal”

Pembroke Stephens, a Daily Express volt németországi tudósítója, akit egy Hamburgról írott cikke miatt letartóztattak, most pedig Németországból végleg kiutasították, a következőket írja lapjának:

„A horogkeresztesek a zsidókat szinesbőröknek tekintik — olyasvalaminek a néger és a kínai közt. Egy nagyon ismert és sok zsidót foglalkoztató berlini áruház kantinjában a következő közlemény függ kiszövege:

„A középkorban pellengérré állították azokat a nőket, akik zsidókkal való érintkezésben találtak vétkeket. Figyelmeztetjük a nőket ennél a vállalattól, hogy hasonló sorsnak teszik ki magukat, ha az érintkezést a zsidókkal azonnal abba nem hagyják”.

Zsidó foglyok a jövőben nem kaphatnak többé vallási ünnepeiken zsidó ételeket, a zsidók Bajorországban nem látogathatják az uszodákat, zsidó templomok Keletporoszországban bezsennyeztek és megszenteltelennítették, zsidó temetőket állandóan meggyaláznak.

A pomerániai Arnwaldeban egy éjjel rohamos csapatok a zsidó templomok és boltok valamennyi ablakát beverték. A gyermekek, másnap, ahogy iskolába mentek, fogpépet, szappant, szivacsot szedtek fel és vették el a gyógyszerár romjai közül — szülei és tanítóik szeme láttára.

A nagyvárosban a zsidó még megülhet.

A faluban el van szigetelve és kiszolgáltatva.

Olyanok akik zsidókkal fél évszázadon át barátságban álltak, nem köszönnek többé zsidó barátainak, ha a faluban velük találkoznak.

Zsidó gyermekeket volt iskolatársaik úgy bojkottálnak, mintha pestisesek lennének.

A parasztek, akik demokratikusabb időkben pénzközlést kaptak kis zsidó kereskedőktől, most nem veszik komolyan adósságukat és a zsidó mozi előtt rohamos csapatok strázsálnak, hogy a látogatókat elriasszák.

De miközben üzlete tönkremegy, köteleseitől adó, stb.) nem mentesül a zsidó.

A német zsidók tőkájükből ének, de a megtakarított összegek hamar kimerülnek és a tulajdonképpeni tragédia akkor kezdődik.

A gazdag zsidók kivándorolnak Palesztinába, de a középosztályú zsidókra a kormányzatnak adószempontból van szüksége — azokat viszont, akikről tudják, hogy politikailag tevékenykedtek, nem engedi ki, mert attól félnek, hogy révükön rémhírek terjednének el a külföldi sajtóban.

A szegénység és üldöztetés egyesítették és megfeszítették a német zsidókat és hü cionistákká tették őket.

Göbbels most azzal fenyeget, hogy tuszokként kezeli őket, hogy ezzel korlátot szabjon a külföldi bojkottnak.

Ugy értesülök: a kormányzat azzal a

Zeletzky drámai vallomása a parlamenti vizsgálóbizottság előtt

A kellemetlen ügyekre egyáltalában nem akar emlékezni Zeletzky

A Skoda-ügyben kiküldött parlamenti vizsgáló bizottság elnöke a mai ülésen rámutat arra, hogy Rappaport ügyvéde, nem jelenhetik meg a bizottság előtt, mert mandulagyulladásban szenved.

Calinescu kéri, hogy intézzenek felszólítást a hadügyminisztériumhoz, hogy bocsaítsa a bizottság rendelkezésére, azokat az iratokat, amelyeket a volt hadügyminiszter visszautasított. A bizottság hozzájárul, Calinescu kéréséhez. Calinescu kéri azután, hogy idézzék be és szembesítsék Pomponiu és Stoica hadbíró ügyészeket egy részlet ügyében, amelyet Zeletzky szerint más dugott be a jegyzkönyvbe, mint aki kihallgatta.

Dimitriu kijelenti, hogy Pomponiut és Stoicát beidézik annál is inkább, mert a kihallgatandók listáján szerepelnek.

Iumian: Nekünk egy csomó tanult kell kihallgatnunk, kidolgozott munkarendünk van, kérem tartsuk magunkat ehhez a programhoz, mert ahogy mostan haladunk, nem fogunk eredményre jutni.

Zeletzkyt újra cserbenhagyja a memoriája

Bevezetik ezután Zeletzkyt, akihez Zaharoff intéz kérdéseket. Mit jelent „arias” amit a képviselői könyvelésének bizonyos helyein találtak?

Zeletzky: Nem tudok visszaemlékezni.
Zaharoff: Ki a „Griwy”?
Zeletzky: Lehetetlen, nem tudok visszaemlékezni.

Zaharoff: Az Ön kifejezése: ein braver Kerl. Ixo Kix-ről csak dicsérő szavakkal beszél róla mondja: ein braver Kerl.

Zeletzky: Lehetetlen, hogy ilyen kifejezést használjak központommal szemben: ein braver Kerl.

Zaharoff: El fogom hozni a levelet, de azt hittem, hogy nem fogja tagadni.

Zeletzky: Nekem nincsen titkolni valóm és azt akarom, hogy mindenre világosság derüljön, mert csak az én érdekem.

Zaharoff: Melyik rendelkezést követelt Rappaport ügyvéd közvetítési díjat?

Zeletzky: Az utolsóból, az 1930 március 16-án kelteztetből, amely 5 mill.árdról szólt.

Zaharoff: Azt hiszi, hogy Rappaport, Anton Popescu ezredes és Saligny között barátság állott fenn?

Zeletzky: Hiszem!

Egymillió 800 ezer lejes súp

Zaharoff: Miért fizetett Anton Popescu ezredesnek 1 mill. 800 ezer lejt?

Zeletzky: Popescu felkeresett és kijelentette, hogy Saligny segítségével meg tudja szüntetni a sajtókampányt, amelyet a szerződés ellen indítottak. Popescu létrehozott egy találkozást Saligny és köztem és meggyőződtem, hogy Saligny tényleg ismert a szerződést részleteit és mutató 0 15 milliót kért, én felajánlottam két milliót.

Zaharoff: Tehát azért fizetett, hogy megakadályozza a sajtókampányt.

Zeletzky elmondja azután, hogy Saligny gyakran járt Stefanescu Amza tá-

tervvel foglalkozik, hogy a németországi vágyont elkövetze, annak a kárnak ellenértékéül, amelyet zsidók a német kereskedelemnek okoztak.

Calinescu egyetért Iumianal, azonban rámutat arra, hogy Zeletzky kihallgatási jegyzkönyvében bedugott részlet ügyét rögtön tisztázni kell.

Titeanu még javasolja Zeletzky a „fa-emberre” vonatkozó felvilágosítására vonatkozólag Marinescu alezredes kihallgatását, aki a nagyvezérkar chifre-osztályának a vezetője.

Calinescu: Akkor hallgassuk ki Uica tábornokot, aki a chifret őrizte.

Dimitriu elnök: A szerződés ügyében majd sor kerül Rudeanu tábornok és mások kihallgatására is. Miután időközben közbejött Zeletzky kihallgatása és Rappaport ügyvéd egy kérése, hozzá kellett járulnunk programváltozáshoz. Ezzel kapcsolatban közölnöm kell, hogy levelet kaptam Busila mérnöktől, aki meglepetéssel szerzett Zeletzky vallomásától, mely szerint a Resica-művek nem képesek semmilyen munkára. Meg akartam idézni Busila mérnököt, azonban nincs a fővárosban. Dimitriu felolvassa azután a közadosságok hivatalának vezér-gazdátója, Giuan által írt levelet, amelyben protes-

tál Zeletzky állításai ellen.

Zeletzky: Saligny azt mondta nekem, hogy a hadügyminiszternek kifogásai vannak a szerződés ellen és fel van hangolva a szerződés ellen és az ő intervenciójára megenyhíhet. Engem akkor üldözött Stefanescu-Amza és a lapokban támadott, úgyhogy minden áldozatot meg hoztam volna, hogy ne keveredjen bele a piszkoságokba. De kijelenthetem, hogy nem tettem semmit, ami a hadfelszerelés érdekébe ütközött volna. Ha nem ez az igazság, önöknek, mint a román nemzet képviselőinek megvan a joguk, hogy felhóítsanak és agyonlövessenek engem. Nem tudom, milyen kötelekék voltak Salignynek Argetoianuval, én csak azért voltam Argentooianuval, hogy intervencióját a szállítások kifizetése miatt. Sohasem került gyanuba senki, még kevésbé Argetoianu.

Hudija: Azt mondta, hogy Saligny és Rappaport rendszeresen jártak Stefanescu-Amzához.

Zeletzky: Igy mondtam.

Hudija: Mikor ök felajánlották Önnek ezt a zsarolási ügyet, az az impressziója volt, hogy ök el fogják rendezni a hadügyminiszterrel a Skoda-szerződés ügyét is vagy csak a sajtókampányt?

Zeletzky: Hogyan rendezhette volna el egy Saligny vagy Rappaport a Skoda-szerződés ügyét?

Bursan: Miért felt a sajtókampánytól?

Zeletzky: Ök ketten csak a sajtókampány ügyét rendezhették el, mint kijelenttem, már előbb és hogyan volt Stefanescu Amza felhangolva a szerződés ellen. Ök azt állították, hogy meg tudják változtatni a szerződésről való véleményét.

Mit tehet a jogaitól, munkalehetőségétől megfosztott német zsidó egyebet, mint hogy követi a hivatalnokok tanácsát: „A legjobb önnek, ha meghal”.

VILÁG TÜKRÉ

Henderson sir...

— Képek a leszerelési konferenciáról —
A genfi leszerelési konferencia legutóbbi napjain, Henderson ezeket mondotta:
— A helyzet fölöttébb komoly és hajthatatlan elszántságot követel...

Amikor ezt mondja, zsebkendőjével megtörli könnyes szemét. A leszerelési konferencia beszéde alatt, amit harminchat miniszter, tizenhat külügyminiszter, háromszáz zsurnalista és harminc fotográfus hallgatott végig, Henderson állandóan kezében tartotta zsebkendőjét. A zsebkendő már egészen össze van ázva, össze van gyűrve. Kezében fogja, játszik vele, pepecsel, mint egy iskolás gyermek aki idegesen és zavartan lépdesi a nadrágját, amikor felelnie kell és nehezen tud válaszolni a professor kérdéseire.

Itt harminchat professor ül, holott általában kellene egy ilyen temetési ünnepen. Mert mindezek azért gyűltek egybe, hogy végtisztességet adjanak a leszerelési konferenciának.

Az összes orvosok, akik kétéves betegsége alatt kezelték a gyöngylkedőt, most már összegyűltek a temetésére. A leszerelési konferencia koporsója mögött harminchat sebész lépked.

— A helyzet fölöttébb komoly és hajthatatlan elszántságot követel...
Igy mondja ezt Henderson és zsebkendőjével törli homlokát és szeméit.

Megrendítő és félelmetes pillanat: Henderson sir.

Fülemelt kezekkel kérte az urakat, hogy eszméljenek magukra.

Sohasem látták még ezt a esőndes és szűkszavú falusi lelkészt, akinek szívós optimizmusa nem is alkalmas kifakadásokra, soha nem látták őt még ilyen feladuln. Hangja vibrál és a zöld asztal mellett harminchat ur kénytelen feszülten odafigyelni. Az elnöki tribünön egy öreg ur áll és zsebkendőjével törli a szeméit. Már nem is elnöke a konferenciának, már nem is angol pártvezér, már nem a brit impérium képviselője. Egy öreg, feketébe öltözött férfi ő, aki elvesztette azt, amit életében legjobban szeretett. Elárulta őt, akik megajándékozták legnagyobb bizalmával és szeretetével. A leszerelés Lear királya ő. És azt mondja, hogy szükség van hajthatatlan elszántságra...

A kiesiny, fáradt öreg férfi megtörli könnyeit.

Harminchat miniszter ül két hosszú zöld asztal körül. A két zöld asztal és a harminchatos szám Monte Karlóra emlékeztet. Így festenek a rulet zöld asztalai. Itt is harminchat szám van és egy harminchetedik: a zéró. Ha a zérót, a nullát kikiáltják, mindenki veszített. Mindazok, akik a harminchatos számról tettek.

Az érdeklődés a szovjetországi képviselő felé irányul főleg, Litvinov népbiztos felé nemcsak azért, mert ritka vendég Genfben, hanem mert ezekben a körökben Oroszországnak a Népszövetségbe való belépése napról-napra elevenebb diskusszió tárgya. Litvinov a zöld asztal legszélsőbb végén ül. Míg a többi urak ezen a meleg nyári napon majdnem mindnyájan világos ruhát öltöttek és egyáltalában nem ünnepélyesek, addig a szovjet-képviselő kitünően szabott fekete zakkóban ül. A lábán lakkoipó. Egvedül ő visel lakkoipót a nagy forróság ellenére. Minden gömbölyű rajta. A feje, a két arca, a kiesiny álla Gömbölyűek a kezei és kurták a lábai. Olyan, mint egy német kispolgár, aki üdülni megy.

Litvinov felesége egészen másképp fest. Elegáns, barna, karcsú jelenség. Házias. Minden reggel kimegy a piacra és húst és zöldséget hoz haza. Az asszonyt, Litvinovot defektív kíséri bevásárlásaira is. A genfi rendőrség előzőkeny...

A rendőrfőnök, Monsieur Corboz személyesen végzi a szolgálatot a Népszövetség körül. Hol a népszövetségi buffetben tartózkodik, majd odamegy a zsurnalisták közé, aztán diszkurálja a delegátusokkal. Megint elmegy a hotelek elé, sé-

tálgat egy kocsit és jelentést kér az ott posztoló és az arra cirkáló rendőrségi emberektől. Nyolcvanhét detektiv őrködik a harminchat miniszter fölött. Litvinov számára azonban nyolcat rendelt a „Richemond” hotel elé.

Egyetlen férfit nem őriznek. Ez az ur egyedül, minden kíséret nélkül megy sétára, ezt az urat senki nem őrzi a „Hotel de la Paix” előtt. Ez az ur Artur Henderson. Ő az, aki nem fél merénylettől.

Litvinov mellett Genf habituéit legjobb ban érdekli még egy férfi, nem sokkal több husz esztendősnél. Ez a francia delegáció új főtitkára. Neve Paul Boncour. Fia az egykori külügyminiszternek, a köz társaság híres politikusanak. Sokban hasonlít apjához. Annak ellenére, hogy ő magas és karesu, még apja kicsiny volt és tömzsi. De a dus hajzat, ami homlokára hull és amit energikus gesztussal visz szasmit, a cigaretta, amit állandóan szája szögletében tart, járásának ringása, minden mozdulata a nagyapjára emlékeztet. Jean Paul Boncour ott ül André Barthou francia külügyminiszter mögött. Ő az, aki a fiatal ember apját kiszorította magas pozíciójából.

A konferencia ülésében a hölgyek fölöttéleg elegánsak: valóságos divatrevüt mutatnak be. Most azonban a leszerelési divát — fekete. A szomorúság és gyász színe. Az asszonyok mintha összebeszéltek volna, feketében vannak. Ők a leszerelési konferencia siratónál, akik ruháikat Pathouanál, Poiretnél és Worthnál szezik be.

Eme elegáns sirató-hölgyek egyikének egyébként a napokban különös incidense volt. A leszerelési konferencia első napján történt, hogy a nagy teremben, a melyből kilátás nyílik a Mont Blancra és a két, napos genfi tóra, éppen akkor, amikor Norman Davis befejezte beszédét, várták, hogy Litvinov álljon a szószékre, a nagy, nyitott ablakon át egy kicsiny madár tévedt a szent helyiségbe. Ide-oda esatogott, megütötte magát a plafonba, a falakba, és bizonyára a szárnyaival megérintette a hölgyek egyikét. Erre a hölgy irtó módon kiáltott. Mindenki körülnézett. A kegyelmes urak, az elnökök és a delegátusok. A harminchat miniszter és a háromszáz zsurnaliszta. Mindenki a hölgy felé nézett és a madár felé, amely a nyitott ablakot nem találta és kétségbeesetten kóválygott. Megförtémt ezáltal, hogy minden államnak a minisztere egyazon véleményen volt. Aga khán fütyülve akarta a madarat kicsalni a teremből, Barthou a szakállá és fogai között szűz hangokat adott, Titulescu karesu, hosszú kezeivel igyekezett elérni a madarat, Penes viszont a még becsukott ablakot nyitotta ki.

Perceken át senki nem beszél leszerelésről és az emberiség megmentéséről. Az egész konferencia azzal volt elfoglalva, hogy megmentse a kis madár életét.

h. h.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel, 99 lej egészvászonban. Kapható az Új Kelet könyvostályában az összeg és portó költség előzetes beküldésével vagy utánvéttel.

Szerezzen butoraink minőségéről információt vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készsággal elküldjük!

Székely & Réti

Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures.
Fiókok: Bucuresti—Brasov

Hogyan keverte Argetoianu a kártyát

Egy narancshéjjon csuszott el a zseniális kombináció. A rosszhor jött párizsi polgármester és belga katonai misszió

Bucuresti-Bukarest, június 5. A politikusok és az újságírók ugylátszik a Corsóba tették át rezidenciájukat. Az egyik páholyban számos politikus és riporter beszélget az elmúlt napok eseményeiről. Képviselve vannak az összes pártok. Ezuttal anekdoták formájában elevenedik meg az utóbbi két hét eseményei.

— Elmondom Önöknek, pontosan, hogy történt — mondja egy nemzeti parasztpárti képviselő: Isterik e Patrascu-nak azt a szatiráját, amelyben elmondja, hogyan küldtek el egy magasrangú egyéniség protezsáltját, hogy célját elérhesse: „Menj el Tituhoz, együtt menjetek el Petracehoz”, aztán vigyék el is magatokkal Alecuhoz, majd mindannyian menjetek el és győz zetek meg Ionel!

A régi példa megismétlődik

— Titu volt Titu Maiorescu, Petrace, Petre Carp, Alecu, Alexandru Marghilomán és végül Ionel, Ion Bratianu volt.

— Körülbelül így járt el Argetoianu is. Beállított a palotába és előadta ragyogó ötletét: „Averescu lesz az elnök, én leszek a földművelésügyi miniszter, Presan marsall a hadügyminiszter. Vaidát megteszük helyettes miniszterelnöknek, Dr. Anghelcsu a közoktatásügyi miniszter marad, Bratianu György kapja a külügyi tárcát és Voitoianu a belügyit... Lesz a kormányban két marsallunk, négy volt miniszterelnökünk és az összes pártok... Akárcsak a Doumergue kormány... Szébbet és jobbat nem is lehet elképzelni. Nem esoda, hogy ilyen perspektívák előtt a legfelsőbb alkotmányos tényező is gondolkodni kezdett. Érthető volt Argetoianu audenciája után az is, hogy amikor Tatarescu megjelent a királynál és Uica fejét követte, a tiszték előléptetésével kapcsolatban elkövetett szabálytalanságok miatt, villámcsapásként érte őfelségének az a válasza, hogy gondolkodni fog a dolgon.

— Tudjátok, hogy az ilyen gondolkodás fatális szokott lenni a kormányokra.

Eppen ezért Tatarescu is nyugodtan tekinthette megbukottnak kormányát, annál is inkább, mert eközben Averescu marsall sietősen megérkezett Turnu-Severinből. Kiűtött a pártok.

— Tragikus eseménynek kellett bekövetkeznie, egy nemeslelkű asszony halálának, hogy Argetoianu ördögi ravaszsgal megszót hálójá rongyokra szakadjék.

— Amialatt Averescu marsall, Turnu-Severinben temette a feleségét, a kormány is magához térhetett a váratlanul ért ütés okozta kábultságból. Kiderült, hogy Vaidának esze ágába sincs belégni a kombinációba, hogy Presan marsall hű marad elveihez és nem vállalja el a hadügyi tárcát, hogy Dr. Anghelcsu nem tud semmiről semmit és hogy még Bratianu György is csak bizonyos garanciák mellett hajlandó belégni Averescu kormányába. A két nap amit a turnu-severini temetés vett igénybe, elegendő volt ahhoz, hogy Argetoianu ördögi terve összeomoljék és Tatarescu továbbra is folytathassa a kormányzást.

Fiquet esete

Az egyik riporter érdekes esetet mond el Fiquet párizsi polgármesterrel kapcsolatban:

— Fiquet, mint ismeretes Szófiából jött, ahol látogatása egybeesett a bolgár államcsinnyel. Elég volt, hogy megérkezzen. Bukarestbe és már megindult a román kormány is.

Szegény Fiquet nem tudta, hogy mi az oka, vajjon miért nem kíséri ki senki az állomásra, miért nem bucsuztatják olyan fényes külsőségekkel mint ahogy fogadták, miért nem kap külön vagont, ahogy kapott Konstancától

Bukarestig, amikor megérkezett, még egy külön vasuti fülkét sem, de még egy helyet sem az első osztályon a tuzsufolt vonaton. Szegénynek egy másodosztályú fülkébe kellett beszorulnia. Ez volt a kormány bosszúja, hogy Bulgáriából hozták is elhozta a kormánykrisist.

A belga misszió is rosszhor jött

De rosszhor érkezett meg a belga katonai misszió is; pontosan a kormánykrisis kellős közepébe. Olyan volt a helyzet mint amikor valaki meghívja barátját másnapra ebédhez és közben összevész a feleségével. A belga misszió azonban csak használt a kormányban. A sok ebéden és fogadtatáson valamint udvari vadászaton Tatarescunak alkalma volt bizalmasabb beszélgetésbe emmerülnie a királlyal, mint egy rideg audencia során, úgy hogy nyugodtan felvilágosíthatta az alkotmányos tényezőt a Dresdener bank bukaresti igazgatójának eselszöveiseiről...

Hálából erre a kormány végig sétáltatta a belga kiüldöttséget az egész országban.

Katonai diktatura? ...

Amikor a krisis emlékezetes hétfőjének reggelén a királyi gárda felsorakozott a palota előtt a katonai misszió fogadtatására, a Calea Victorieián összegyűlt tömeg már elkönyvelte, hogy nálunk is megismétlődött a bulgáriai

puces s hogy katonai kormány vette át az uralmat. Csak jóval később, mikor megérkeztek a belgák, nyugodtak meg a kedélyek.

— Tudják-e kérni a társaságtól egy politikus Intim Pista, — hogy Iorga is beakart lépni a kormányba, miután Averescu megígérte neki, hogy Titulescu nem lesz tagja a kormányban. De azután később Argetoianu miatt vissza youta adott szavát?

— De tudják e, hogy a kormány felkérte a professzort, hogy beszéljen a rádióban, június 8-án és hogy a volt miniszterelnök hallani sem akar róla... Ismét szertefoszlottak hiru reményei.

Grigore Trancu-Iasi

A társalgásnak vége szakad miután a láthatáron feltűnik Grigore Trancu-Iasi jovialis alakja.

— Na Grigore bátyám — fordulnak egyszerre hátrán is feléje — magukat jól elintézte Argetoianu...

— Ne beszéljenek számáragokat, hiszen nem is volt kormánykrisis... Az egész társaság hangos hahotára fakad. Az egyik nagy lap munkatársa pedig tréfásan mondja Trancunak:

— Miért mond ilyesmit Trancu bátyám, hisz még azt is tudom, hogy kivásárlatta a frakkját?

— Hát azt honnan tudja? — szólja el magát elképedve a volt Averescanus munkaügyi miniszter.

— Mást is tudunk Grigore bátyám, hogy maga hitlen lett a munkaügyi tárcához és az ipar és kereskedelmi tárcát kérte a marsalltól.

— Hadjátok a rossz vicceket — morog Trancu-Iasi — és ne beszéljünk többé politikáról... (h. e.)

A finom ruhák tisztítója, ruhafestésnek mestere CZINK Cluj

Pénzügyigazgató, aki tulzottnak tartja az adókövetést...

Tăutu jasi pénzügyigazgató érdekes könyve az adófizetési módszerekről

Bucuresti-Bukarest, június 5. (Az Új Kelet tud.) V. Tăutu jasi pénzügyigazgató könyvet írt és adott ki Románia adókövetési rendszeréről. Nálunk szokatlan jelenség ilyen könyv megjelenése és ezt még érdekesebb teszi, hogy Tăutu, állami tisztviselő létere is objektív vizsgálja az ország adókövetési rendszerét, nem hallgatva el azokat a hibákat sem, amelyeket az állam ezen atéren elkövetett.

— Románia adózási rendszerében — írja Tăutu — az egyenes adó törvény dominál. Ez a törvény elvben jó, kielégíti a modern adózás követelményeit, elemi hibája azonban, hogy tulzot kvótákat ír elő egy az elemi adó, mint a globális adó megállapításánál. Ez az adókövetési tulzástalan indokoltnak látszott a háboru utáni években, amikor az állam vezetői igyekeztek kiegyesulyozni a folytonos deficietekkel küzdő költségvetést. Ez az intenció azonban haszontalannak és veszedelmesnek bizonyult a gyakorlati alkalmazásban. Nem lehetett a nemzeti jövedelemből a tulzot kvóták folytán többet elvonni a megengedhetetlennél, anélkül, hogy ez káros következményeket ne vont volna maga után. A mindennapi gyakorlat bebizonyította, hogy a tulzot adók szűkít az adófizetés alól való kibujást.

— Adókövetési igazságot nem lehet más képpen szolgáltatni, csak úgy ha az adófizető tényleges nettó jövedelme kerül megadózás alá. Ebben az esetben az összes polgárok jövedelmük és teherbíróké pességük arányában vennének részt az állam terheinek viselésében. Egy ilyen rendszer megteremtésében azonban jobb gazdasági helyzet szükséges, amelyben minden polgár rendelkezik nettó jövedelem fölött és olyan polgári nevelés, mely minimálisra redukálja a fizetés alól való kibujást. Minthogy pedig egy ilyen állapotól még messze vagyunk, a legujabb adótörvények is a bruttó jövedelem megadóztatása mellett maradtak, másrészt

pedig nemcsak a reális jövedelmet vették alapul, hanem bizonyos külső jeleket, amelyek az adófizető anyagi helyzetére következtetni engednek, mint például lakbér, szolgazemélyzet, automobil, etc.

— Kétségtelen azonban, hogy ma inkább, mint valaha szükség van az adózási rendszer olyértelmű módosítására, amely gondoskodik az adóterhek igazságosabb megoldásáról. Az adófizető személyes érdekei kívánják meg, hogy midőn az adófizetésnél nem veszik figyelembe jövedelmének esökkenését, igyekezék az adóterhektől megszabadulni. Az adót se nem lelkesedésből, se nem hazafiasságból nem fizetik az emberek s ha az adó kifizetése annyi áldozatba kerül, érthető, ha a visszaélések általánosulnak. A neofiskalizmus, a legjobb adófizetési rendszer figyelembeveszi az általános gazdasági helyzetet, különböző termelő kategóriák gazdasági és pénzügyi körülményeit és az adóterheket ezekhez mérten állapítják meg. Az a rendszer, amelyben ennyi és ennyi százalékos kvótától terhelték meg az adófizetési alanyt anélkül, hogy megvizsgálták volna, hogy az alany ezt a kvótát el tudja-e viselni, idővel csak az adóbevételek esökkenéséhez, sőt az adóalany teljes megsemmisüléséhez vezet. Az adófizetés: kötelezettség alól való kibujás csak abban az esetben tűnhet el, ha az adóterhek bizonyos ország speciális körülményeihez, gazdasági helyzetéhez alkalmazkodnak. Az utóbbi időben végre hajtott könnyítések az első lépést jelentik a fentebbi elvek gyakorlati alkalmazás felé.

A pénzügyminisztériumban közelebb-ről konferenciára ülnek össze az ország összes pénzügyi felügyelői, hogy megtassák az adókövetés reformjának kérdését. Ez a konferencia figyelembe fogja venni azokat a szempontokat is, amelyeket Tăutu könyve érdekes módon tartalmaz.

Ves

Gárdát

Cluj-Kolozsvár, számunkban rámutat nemzeti parasztpárt hetekben különös tek az egyes frak. A párt általános ben sajátosságos egyes frakciók v. Mihalache által ugyanazt az állás berális kormány-sérletével szembe hoz közelálló. Roz által irányított juttattak. Valamiban, hogy meg a kulisszámögötti lyek nem egyszer ki a politikai éle fanatikusabb ford. A különbség leg. Maniu egy hat politika folytat. Vaida és Mihalache igénybevétele me.

A nemzeti parámanyzása alkalmá lentétek azonban, a kodásokhoz és ell zettek, amelyek to párton belül feszí dottuk, a párt álta tetében ma már e lásponjtó. Hiába dor, hogy a legfőbb kal szembeni polití nyul s hiába ism sük politika jogosn változatlanul viszi egységes erély: n nyira elvi, hanem pokon. Ilyen és ehé kékik a rendesinfá parasztpártban és is arra engednek béke nem is fog e

Burkolt

Néhány nappal volt szenátusi elnt réérthetetlen célza Maniu frakcióhoz akiknek kizárását, jeelintésekre élesen Noua hasábjain d marai alelnök, aki szögezte Maniu pártunkvüli ellen. Maniu nem az az a kapja" s hogy el kiderül majd, hogy tud útni. A Román dr. Boia Zacharia Mihalache vasárn det teszi nemkevé tárgyává. Vanna pártban néhányan épen a párt vezet mindig nem mond latról, hogy Maniu Minthogy pedig nyuló közvetlen a darcba fulladna, n niszterelnököt kül körülbástyázn. A kezdette meg, aki során a szavazato két: százalékat sze aki mindig a d ról és erkölcsiogr viselte a pártban. mas tehát arra, nyezzen és folytat cia nevében. Mich szédében is vanna fogalmazott passz azonos érteimiek zatával. Eppen ez néhány kérdés vé

A

kér

Ezután rámutat haalache Campulu vetét néhány nag kijelentette, hogy járnj a nemzeti p tott tagjaival sz vezéri működés hozzátartozónak

Veszedelemben forog-e Maniu élete?

Gárdát szervez a nemzeti parasztpárt ifjúsága Maniu védelmére. A Patria és polémiaja Michalacheval

Cluj-Kolozsvár, június 5. Egyik előző számunkban rámutattunk arra, hogy a nemzeti parasztpárton belül az utóbbi hetekben különös mértékben kiéleződtek az egyes frakciók közötti ellentétek. A párt általános politikája tekintetében sajátos összhang uralkodik az egyes frakciók vezetői között. Így a Michalache által inspirált Dreptatea ugyanazt az álláspontot foglalta el a liberális kormány megbuktatásának kísérletével szemben, amelyet a Maniuhoz közelálló Romania Noua és Vaída által irányított Patria is kifejezésre juttatott. Valamennyien hisznek abban, hogy meg kell szüntetni azoknak a kulisszamögötti befolyásoknak, amelyek nem egyszer döntő módon hatnak ki a politikai élet alakulására, a legfanatikusabb fordulatokat idézve elő. A különbség legfeljebb az, hogy amíg Maniu egy határozott, intranzigens politika folytatását követeli, addig Vaída és Michalache szelidebb eszközök igénybevétele mellett harcolnak.

A nemzeti parasztpárt legutóbbi kormányzása alkalmából felvetődött évi elmentések azonban olyan személyi torzalkodásokhoz és ellenségeskedésekhez vezettek, amelyek továbbra is fenntartják a pártban belüli feszültséget, bár mint mondtuk, a párt általános politikája tekintetében ma már egységes a vezérek álláspontja. Hiába ismerte el Vaída Sándor, hogy a legfőbb alkotmányos fórumok kal szembeni politikája helytelennek bizonyult, s hiába ismerte el ezzel egy másik politika jogosultságát, személyes hívei változatlanul viszik tovább a harcot az egységes erdélyi megyékben, nem annyira évi, hanem inkább személyi alapokon. Ilyen és ehhez hasonló okok miatt késik a rendesintézés folyamata a nemzeti parasztpárton és a legjobb jelenségek is arra engednek következtetni, hogy a béke nem is fog egyhamar bekövetkezni.

Burkolt és nyílt fenyegetések

Néhány nappal ezelőtt Costachescu volt szenátusi elnök jasi beszédében félreérthetetlen célzásokat tett bizonyos a Maniu frakcióhoz tartozó politikusokra, akiknek kizárását követelte. Ezekre a kijelentésekre élesen reflektált a Romania Noua hasábjain dr. Pop Ionel volt kamarai alelnök, aki a beszéd kapcsán lezsongozta Maniu összes pártbelüli és pártkülső ellenfeleivel szemben, hogy Maniu nem az az ember, „aki a pofonokat kapja”, s hogy el fog jönni az idő, amikor kiderül majd, hogy ez az ember vissza is tud ütni. A Romania Noua mai számában dr. Boila Zachariás, a lap főszerkesztője Michalache vasárnapi cámpulungi beszédét teszi nemkérvő és hangon bíralt tárgyává. „Vannak a nemzeti parasztpárton néhányan — kevesen, de sajnos éppen a párt vezetői között — akik még mindig nem mondták le arról a gondolatáról, hogy Maniut izolálják.

Mintegy pedig egy Maniu ellen irányuló közvetlen támadás sármalms kudarcba fulladna, megkísérlik a volt miniszterelnököt különböző manőverekkel körülbástyázni. A tüzelést Costachescu kezdte meg, aki a legutóbbi választások során a szavazatoknak összesen mintegy két százalékát szerezte meg megyéjében, aki mindig a defetizmust és az elvek-ről és erkölcsiségről való lemondást képviselte a pártban. Éppenséggel nem alkalmas tehát arra, hogy akciót kezdeményezzen és folytasson le az intranzigencia nevében. Michalache cámpulungi beszédében is vannak szerencsétlenül megfogalmazott passzusok, amelyek látszólag azonos értelműek Costachescu nyilatkozatával. Eppen ezért szükségesnek tartjuk néhány kérdés végleges tisztázását.

A Romania Noua választás kéri Michalachetól

Ezután rámutat a lap arra, hogy Michalache Cámpulungban szankciókat követelt néhány nagyobb személyiség ellen. Kijelentette, hogy könyörtelenül el kell járnunk a nemzeti parasztpárt meggyanúsított tagjaival szemben s hogy ő pártvezérei működéséhez elkerülhetetlenül hozzátartozónak tekinti a purifikálás

véghezvitelét. Kérde a Romania Noua: miért csak „néhány nagy” személyiséggel szemben akar szankciókat Michalache? Miért akar Michalache eljárni a párt gyanúsítottjaival szemben, holott a közvéleményt nem a gyanusok, hanem a tényleges bűnösök érdeklik? Michalache azon megállapításával, hogy a nemzeti parasztpárton belül nincs rend és fegyelem, megfosztotta a pártot azon jogától, hogy adott alkalommal, a kormányválság felbukkanása esetén, nem volna meg a pártnak kellő ereje ahhoz, hogy a hatalmat magának követelje. Végül megállapítja a Romania Noua, hogy Maniu is, Vaída is igyekeztek a purifikálás elvét érvényesíteni pártvezérek működésük alatt, ennélfogva nem valójuk tapintatra, ha Michalache ezen a téren szembeállítja magát két pártvezérrel elődjével.

Mindezekre a kérdésekre a Romania Noua egyenesen Mihalachetól kér fel-

világosítást. Addig is javasolja, hogy az összes, a közvélemény által gyanúsított és nem gyanúsított vezetők egyaránt kérik az illetékes igazságszolgáltatási fórumoktól vagyonuk revízió alá való vételét, úgy, ahogyan ezt Boila Romulus tette meg.

Veszedelemben forog Maniu élete

Ugyancsak a Romania Noua egyik minapi számában éleshangu írás jelent meg azon misztikus körök ellen, amelyek politikai életünket a maguk szeszélyei szerint igyekeznek befolyásolni. Ebben a cikkben Boila Zachariás dr. célzást tesz arra, hogy bizonyos körök elhatározták Maniunak láb alól való eltételét. Így azt írta többek között a lap, hogy Dumitrescu tábornok, volt csendőrfőparancsnok székelymegyei inspekciónak körutja alkalmával azt a kérdést intézte a csendőrlégő

Letartóztatták Romanovschit, az Opera jegyellenőrét,

aki a vád szerint a maga zsebébe manipulált a bukaresti filharmóniai társaság koncertjének jegyeivel

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti filharmóniai társaság hétfő esti koncertjén, melyet érthetően nagy érdeklődéssel várt a kolozsvári zeneszerető közönség, kinos botrány történt, melynek esztanójául a rendőrség letartóztatta Alexandru Romanovschit, az operának és a nemzetiszínháznak a jegyszedők felügyelőjével megbízott ellenőrét. Romanovschit ellen a filharmóniai társaság turnéjának vezetője feljelentést tett a rendőrségen azon a címen, hogy meg nem engedett manipulációkat követett el a jegyeladásoknál. Drăghiciu Aurel rendőrigazgató szállt ki az opera pénztárához és rövid nyomozás után megállapította, hogy a jegyellenőr a filharmóniai társaság koncertjére olyan jegyeket adott el, amelyek már az operai színpadon eladott, de a nézőtől

a bemenetnél visszavett. A rendőrigazgató sok ilyen jegyet talált a kasszában, amelyeket Romanovschit úgy látzik az egész színpadon gyűjtögette és most „áruba bocsátotta” azokat. Az esti nyomozásnál megállapítást nyert, hogy a filharmóniai társaság koncertjére 1200 lejért adott el ilyen módon Romanovschit jegyeket. A rendőrség Romanovschit azonnal letartóztatta és az ellenőr az éjszakát a rendőri fogdába töltötte. Kedden délelőtt egész napon át tartottak a kihallgatások az ügyben, délben pedig Romanovschit átkísérték az ügyészségre. Mint értesülünk, az operánál házivizsgálat fogja megállapítani, hogy Romanovschit a múltban nem követelt-e el még hasonló szabálytalanságokat.

Már a közeli hetekben országsszerű megindítja az autobuszforgalmat a CFR

A vasútvonalakkal párhuzamos utakon felvezri a harcot a CFR az autobuszvállalatok konkurrenciája ellen. 350 milliós beruházást eszközöl a CFR az újításokra

Bucuresti-Bukarest, június 5. A romániai utak hasznavehetőségéről valóságos legendák keringenek. És sajnos nemcsak Romániában, hanem külföldön is, ahol az autóturisták elszörnyülködve regélnek az erdélyi utakról, amelyeken minden autós csak Istennevével ajkán mer végigsoffirozni. A nemzeti parasztpárt érdeme volt a Nagyvárad—kolozsvári országút kiépítése, amely azonban csak elszigetelt jelenség az erdélyi utak között. Kolozsvártól Brassóig újra a szörnyű, járhatatlan országúttal kell, hogy megbirkózzék az autóvezető, hogy aztán Brasótól Bukarestig a legszebb aszfaltuton vezethesse kocsiját. És történik ez annak ellenére, hogy a polgár milliókat fizet évente utadóba.

Milyen új utakat építenek

Ezért számít különös figyelemre Franasovici Richard közlekedésügyi miniszternek az utépítési tervekkel kapcsolatban tett nyilatkozata, mely-

ben sokszázkilométernyi utépítést és a régiék megjavítását jelentette be. Bukovinában mintegy 800 kilométernyi hosszú országutat építettek át, amennyiben a régi, hasznavehetetlen utat betonozták és tükörsimává tették. A minisztérium az utóbbi hónapokban összesen 3850 kilométernyi utat javított meg, 33 millió lej értékben.

Ezt a munkát a téli évszakban, tehát mostoha munkalehetőségi körülmények között végezték el. Ezenkívül rendkívül nagyszabású programot dolgozott ki a minisztérium, amely elé várakozással tekintenek országsszerű. A minisztérium a 67 milliós, költségvetési összegben kívül, megállapodást létesített a CFR-rel, mely 350 millió lej kölcsönt szavazott meg az utépítési tervek realizálására. Ezzel az összeggel 451 km. országút átépítését, 390 km. ut megjavítását és 160 kilométernyi új ut építését határozta el a minisztérium.

Ezzel kapcsolatban a miniszter fel-

Zsidó szülők figyelmébe!
Schwartz Menyhértné orth. zsidó leánynevelő intézete — internátusa
ORADEA, Str. Ep. Clujogaria (Uri u) 8

Felhívja azon szülőket, akik I. gimnáziumba jövő leánygyermeküket az intézetbe csájtják beírni, hogy e hó 15-ig jelentkezenek, mert a miniszteri rendelet szerint a felvételi vizsgák június hó 22—25 között lesznek megtartva.

parancsnokhoz, akinek hatáskörébe esett Badacsony is:

— Hát Maniu él még?

Nilván ezzel összefüggésben a Romania Noua mai számában feltűnő betűkkel közölt cikkben jelenti, be, hogy Maniu Gyula személyes biztonóságának megvédésére védőgárdát alapítanak. A Romania Noua egy dr. Cornel Bianu ismert fiatal Maniu-párti politikus által aláírt felhívást közöl, amely felszólítja a nemzeti parasztpárt ifjúsági szervezeteinek tagjait, hogy csütörtökön este fontos megbeszélésen vegyenek részt. A megbeszélés célja egy gárda megszervezése volna, amely biztosítja majd Maniu személyes biztonságát.

fűnő nyilatkozatot tett, amely az ország növekvő autobuszforgalma szempontjából elsőrangú fontossággal bír:

Autobuszjáratokat szervez a C. F. R.

— A közlekedésügyi minisztériumnak az a terve, hogy az összes újonnan épült utak a vasútvonal mellett fussanak el és az építendő utakat is lehetőleg a vasútvonal mellé helyezi át. Ezzel kettős célt akar elérni a minisztérium. Egyszer megkönnyíti a forgalom lebonyolítását, másrészt kapcsolatba tudja hozni a vasutakat és az utak forgalmát. A minisztérium ugyanis elhatározta, hogy az utak ellenőrzését az államvasutaknak adja át. A CFR kényelmes, modern autobuszkokat állít a forgalomba és találkozási pontokat jelöl majd ki autobuszjáratok és a CFR. között. Ezzel lehetővé teszi, hogy a vonat és az autóforgalmat kombinált jegyrendszerrel lehessen egymásbakapcsolni. Ezzel a vasut sikerrel tudja felvenni az autobuszjáratok konkurrenciája elleni harcot.

Tudni kell, hogy az autobuszforgalom konkurrenciája már évek óta foglalkoztatja a CFR. igazgatóságát. A személyes teherforgalomban egyaránt mutatkozó visszaesés és a CFR deficitjét nem utolsósorban tulajdonítják az autobuszk konkurrenciájának. Más kérdés azonban, hogy az autók személyes teherforgalma egy új mesterségnek vetette meg az alapját Romániában és nagy autobusztársaságok sok száz emberrel foglalkoztatnak. Ez éremnek tehát két oldala van és ez a kérdés még sok vitára fog alkalmat adni országsszerűen.

Annál is inkább, mert mint a közlekedésügyi miniszter nyilatkozatából kiderül, a CFR, már rövidesen beállítja a CFR-rel párhuzamosan haladó utakon az autobuszkokat. Az első autobuszjáratokat a Tg.-Oena, Slănic—Floresti—Scroca utvonalon állítják be.

Câmpina és Brassó között villamosítják a vasútvonalat

A minisztérium további terveivel kapcsolatban azt közölte a miniszter, hogy a Câmpina—Brassó közötti vonal villamosítási munkálatait rövidesen megkezdik. Képzelt a CFR, a resica—karánsebesi vonalat, mely már régi elhatározása a CFR-nek.

A közlekedésügyi minisztériumnak még sok egyéb terve vár megvalósításra. Ezek közé tartozik a beszarabiai folyók szabályozásai a hidak építése és az erdélyi árvízveszélyes területek biztonságba helyezése. A következő költségvetési év azonban nem fog lényegesebb beruházásokra lehetőséget adni és a minisztérium megmarad azok között a keretek között, amelyek a jelenlegi bűdzs és a CFR jövedelmei engednek.

SPORT

Szombaton:

F.C. Russy-Universitatea

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Új Kelet tud.) Szombaton ismét nemzetközi mérkőzés színhelye lesz a kolozsvári sporttér. Az Universitatea vezetőségének ugyanis sikerült a cseh labdarúgósport egyik kiemelkedő együttesét, az ungvári FC Russy-t egy mérkőzésre lekötetni. A csehszlovák együttes neve jólismert sportkörökben, melynek képességeit a következő eredmények is igazolják: FC Russy-Soroksár 5:1, FC Russy-Bratislava 2:1, FC Russy-Sparta Prága 3:3, FC Russy-AC Kocice 5:0, FC Russy-UTK 4:2. Legutóbb Szatmáron szerepelt a cseh együttes, ahol az Olimpia CFR-t 6:1-re verte.

A nemzetközi mérkőzés szombaton délután lesz.

Ma folytatják az Universitatea országos teniszversenyét

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Új Kelet tud.) Botez és Schmiéd Davis cup játékosok. Caracosteané és a marosvásárhelyi versenyzőkön kívül valamennyi kolozsvári egyesület versenyzőinek részvételével tartották meg Kolozsváron az U országos teniszversenyét. A helyiek közül, sajnos, a Haggibbor versenyzői nagyon gyengén szerepeltek. Ugylátszik nem tudták kikezteni a csernovici versenyt és ut fáradalmat. Mindezek dacára azonban tapasztalunk kellett, hogy míg más klubok versenyzői állandóan fejlődnek, addig a Haggibbor férfi versenyzőinél e tekintetben nem igen mutatkozik haladás. Nagyobb lelkesedésre és több ambícióra van szükségük, ha az év versenyén méltóan akarják képviselni a Haggibbor színeit. Sikert hozott a Haggibbornak az ifjúsági verseny, amelyben Sámson megszerezte klubjának az egyetlen győzelmet. Eredmények:

Női egyes: Caracosteané győz Roxinné ellen 6:3, 6:2 arányban.

Vegyes páros: Caracosteané-Schmiéd győz Hosszu-Botez pár ellen 6:3, 6:3 arányban.

Férfi páros: Botez-Schmiéd Faur II-Gábor 6:1, 6:2.

Ifjúsági: Sámson György Haggibbor győz Ovtisch MSE ellen 6:4, 6:4 arányban.

A férfi egyesben a döntőbe került Botez és Schmiéd, a döntőt azonban Bukarestben játsszák le.

A versenyek folynak.

Felhívás a zsidó ifjúsági szervezetek tagjaihoz. A Haggibbor atlétikai szakosztálya kéri mindazokat az ifjakat, akik a szakosztályban sportolni óhajtanak, hogy szerdán este 8 órakor a Haggibbor klubban (Calea Victoriei 10) megjelenjen szíveskedjenek. A szervezőbizottság elhatározta, hogy aktív működését csütörtök reggel megkezdje, éppen ezért fontos hogy a szakosztály tagjai a tréningek megkezdésével kapcsolatos tudnivalókról tudomást szerezzenek. Szerda este egyébként ki lesznek jelölve azok a sportolók, akik a június 8. sportünnepségek felvonulásán a Haggibbor színeiben az atlétikai szakosztályt képviselni fogják.

A Nemzeti Bainokság jelenlegi állása:

A) esopot									
Crisana	11	7	3	1	27	12	17		
Venus	13	8	1	4	38	23	17		
Kinizs	12	8	0	5	31	21	16		
AMTE	12	6	2	4	23	21	14		
CFR	11	6	1	4	25	15	13		
Universitatea	12	6	1	5	28	17	13		
Brasovia	13	1	2	10	18	51	4		
Tricolor	13	1	2	10	13	43	4		
B) esopot									
Ripensia	12	9	2	1	47	13	20		
Unirea Tricolor	11	9	2	3	40	19	20		
NAC	13	8	2	3	43	17	18		
Juventus	12	7	2	3	23	13	16		
Gloria CFR	12	5	2	5	29	28	12		
Romania	13	5	2	6	23	23	12		
Mures	14	1	2	11	15	53	4		
Soimii	14	0	2	12	7	56	2		

KÖZGAZDASÁG

Az új egyenesadó törvény végrehajtásáról szóló körlevelet küldött a pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságoknak

Bucuresti-Bukarest, június 5. A pénzügyminiszter körlevelet küldött a pénzügyigazgatóságoknak, amelyben utasítást ad az egyenesadó fizetésének gyakorlati módjáról.

A körlevél szerint a likvidáló kereskedelmi részvénytársaságok adóját az egyenes adótörvény ötven százalékkal redukálta. A redukció attól az időtől számítva lép érvénybe, amikor likvidátorok a cég felszámolása körül munkába lépnek. Ahhoz, hogy az adót egyszerű adminisztratív úton, a költségvetési év közben a felére leszállítsák, az illető kereskedelmi részvénytársaság egyszerű kérvénye és a felszámolás bizonyítása szükséges.

Azok a kereskedelmi részvénytársaságok, melyek a belföldi jövedelmükből kamatot, fizetést, vagy bármily emiendes járulékot fizetnek külföldi személyeknek vagy társaságoknak, a kifizetett összegből a rendes egyenes adón kívül még három

százalék, szuprataxát kötelesek az államnak fizetni.

Az egyenes adók egységesítéséről szóló törvény negyvenötödik paragrafusa — írja a pénzügyminisztérium a körlevelében — kimondja azt is, hogy hadiözvegyek, hadirokkantok és hadárvaik mindazokért a funkciókért, amelyeket állami nyugdíjakon kívül kapnak, vagy azután a nyugdíj után, melyet valamilyen funkcióból kifolyólag élveznek, egyenes adót kötelesek fizetni.

A pénzügyminisztérium 1933 március harmincadikán kelt körlevelét kiegészíti még azzal is, hogy csak az elsőrendű építési anyagokból készült házakra vetnek ki egyenes adót, azok a házak pedig, melyek az építelő szegénysége folytán, nem elsőrendű anyagból és nem hosszú időtartamra épül, mentesülnek az adókiadás alól.

Háromezer vagon tengeri exportját engedélyezte a kormány gazdasági bizottsága

Bucuresti-Bukarest, június 5. A kormány gazdasági bizottsága tegnap este Tăulescu miniszterelnök elnökletével értekezletet tartott. Az értekezleten résztvett: Silvescu pénzügyminiszter, Theodorescu kereskedelmi és iparügyi miniszter, Franasovici közlekedési miniszter, Costinescu munkaügyi miniszter, Sassu földművelésügyi miniszter, Manolescu-Strungu, Assan, Al. Marvodi, Budurescu, Mitita Constantinescu államtitkárok és Constant Georgescu, a kereskedelem és iparügyi minisztérium főtitkára.

A gazdasági bizottság az értekezleten elhatározta, hogy a gabonaneműek közül egyedül a tengeri engedélyezi kivitelre. Amennyiben az esők következtében az állatállomány tápláléka biztosítva van, úgy a lőhere és lucerna kivitelét is engedélyezni fogják.

A gazdasági bizottság véleménye szerint körülbelül 3000 vagon tengeri exportjáról lehet szó.

Ugyancsak engedélyezte a gazdasági bizottság a csehszlovákiai, Apsa de Jos,

Apsa de Mijloc, Biserica Alba, és Slatina nevű község román nemzetiségű lakosságának, Romániából való 25 vagon tengeri importálását.

Az értekezleten elhatározták továbbá, hogy a június hó folyamán meg tartandó budapesti mezőgazdasági kongresszusra a kormány delegátust fog kiküldeni.

A gazdasági bizottság megszavazott 10 millió lej kölcsönt a földművelésügyi minisztériumnak, mely mezőgazdasággal foglalkozó lakosság számára belföldi tenyészanyagot fog vásárolni.

Costinescu munkaügyi miniszter jelentésére elhatározták, hogy azokba a megyékbe, ahol a pézsa-árnyaló dühöng, egészséges tengeri segélyt küldjenek ki, szalonnát, húst és más ételmenüket is fognak küldeni szétosztás végett.

Az este kilenc órákor befejeződő értekezlet feladatul tűzte ki, hogy Románia az 1935-ben megnyitandó Brüsseli nemzetközi kiállításon egy pavillonban a román nemzet minden termékével képviselve legyen.

Javult a termés az utóbbi napok esőzései következtében

Bucuresti-Bukarest, június 5. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a legutolsó napok intenzív esőzései sokat javítottak a termésen. Egyes helyeken, ahol a gabona gyökereit félg rohadatok voltak, számítani lehet a termés egy részének megfogamására és valamelyes termésre. A földművelésügyi minisztérium különben törvényjavaslatot készít elő a gyögnövények termesztéséről és kereskedelméről. A törvényjavaslatot valószínűleg még a rendkívül szeszszóban letárgyalják. A szőlőexportőröknek delegációja jelent meg tegnap a földművelésügyi minisztériumban, kérve a minisztériumot, hogy intervencióval a lengyel kormánytól az importárgörítések megszüntetése érdekében.

A kolozsvári Economia sorsjegyiroda által eladott 17.989. számú sorsjegy az osztálysorsjáték mai húzásán 300.000 lejt nyert. A nyertesek kolozsvári lakosok.

Tőzsde

Kolozsvár, június 5. Az árakban állandó emelkedés várható a rossz termésjelölések következtében. Buza 76.77 kg., 480—500, tengeri 260—270, árpa 235—240, rozs 340, zab 320.

Pénzpiac

Bukaresti tőzsde. Zürich 32.30—32.70, Párizs 6.58.50—6.63.75, Newyork 99.25, 109.25, London 506—516, Brüsszel 23.55, 23.60, Milánó 8.50—8.75, Prága 4.13, Berlin 39.30—40.30, Amsterdam 67.50—68.25, Belgrád 2.25—2.50, Varsó 19.—, Bécs 23.85, Peking 29.24, Stockholm 27, Madrid 13.80, Osló 26.50, Koppenhága 23.50.

St. Gallen. A külföldi turán levő Boeckaf a helyi csapattal 2:2 arányban eldöntetlenül mérkőzött.

Kikapott a Hungária-Ferencváros kombinát. Elsőbörből jelenték: Boras-Hungária-Ferencváros kombinált 3:2 (2:1). A kombinált veresége meglepetés.

Dr. Gara Ernő utazásai:

Nyaraljunk tengerparton!

kérdézzé meg háziorvosát, ez a legújabb nyaralás.

Teljesen ingyen

Jub egy ilyen pompás nyaralásról, mert olcsóbb mint amennyiből otthon nyaral. Hetenként teljes kintő el látás, fürdő 980.— lej.

Constanta, Mamaia, Eloria, Movila, Techerghiol

szabadon választhat a Fekete tenger legpompásabb strandjai között.

Julius 1-én

kezdődik a nyaralási akció, amely minden eddigi felhívást megelőzően és még most is megkezdődött.

Egy heti, két heti vagy hosszabb

nyaralási időtartamok között szabadon választhat.

A gyermekeiért

napi 40.— lejt fizet csupán.

A cselédjéért

magával hozhatja, mert egy szőlővén semmi sem kerül.

Kirándulások szórakozások

Ha nincs készpénze, arra is van megoldás, mert részletes fizetési feltételeink is vannak.

Jelentkezzék szívesen, hogy jó helyet tudjunk az Ön számára foglalni. Jelentkezni: Új Kelet kiadóhivatalában

ZENIÁZ-FILM MŰVÉSZET

— Attrakciós műsor az újságíróklub csütörtöki hangversenyén. Csütörtökön este olyan hangversenyt ad az újságíróklub, mely a legforróbb sikerű téli estét is felülmúlja. Az Olaszországban élő kitűnő kolozsvári származású énekesnő, Löwy Bella fog énekelni, aki csak néhány nappal ezelőtt látogatába érkezett Kolozsvárra. Löwy Bella legutóbb két évvel ezelőtt koncertezett Kolozsváron és ekkor a közönség és a kritika egyöntetű tetszéssel emlékezett meg róla. Löwy Bella Nápolyban Lioni Bella néven énekel. Mint a legjellegesebb énekmesterek tanítványa, már többször lépett fel koncerteken és operaelőadásokon is. A legszebb olasz iskola esendül ki Löwy Bella lírai melegségű szopránjából, akinek csütörtök esti koncertje ritka művészi eseménye lesz az újságíróklub közönségének. Az ének számok között Vörösi Iluci, a nagyon tehetséges gyermektáncosnő ad elő néhány számot.

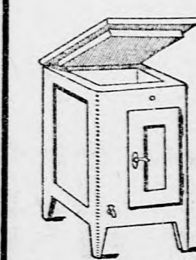
ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán nagy premier. Kettős műsor (2 film) egy helyért. 15 lej balkon, 20 lej földszint. I. Fehér ló. Operett-számok. Ezzel kezdődik. Csodás alpesi felvételek. Stoz zene. Fősz.: Henei Niese, Hans Junkermann, H. Shanghai réme. Fősz.: Gerda Maurus

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap kezdettel közkívánatra: Önfelajás autója. (A mesebeli herceg). Lillian Harvey és John Boles ragyogó amerikai operett-szereplői. Elragadó mese, pazar kiállítás, tánc, zene és humor. Jön: Valcerháború, Welly Frétsch és Renata Müller. Helyárak: 10 és 20 lej. Halgassa meg az új hangos gépeket!

JEKSEKRENYT,

modern és garantált hűtőképességűt készít GRÜNWARD JAKAB fémipari üzem CLUJ, Calea Decebal 23. Előnyös vidéki szállítást

Lőrincz könyv

Cluj-Kolozsvár, Kelet tud.) A kelet IV-ik szekerijében az utolsó éve büntetését foglalkoztatott. Három évvel ezelőtt fele betétkönyv készült a foglalkoztatott. Az a sok rejtélyes és ravasz vette: oroszországi után következő mely egymástán tásokra vezetett. ponyvaregény hőse vőjára emelte. Fő

A mai tárgyalásra nem hozott amelyeket ettől a kevés ismerője (több, mint kiváló mányt) várt. A Lőrincz előtti eseményei olyan szövevényes még az iratokat és könyveit kivizsálták tisztán. A Lőrincz éppen olyan len vallomást tett, hányszor kihallgatottak kihallgatást tette elő a tisztán beismerte a Kereszt nék elkötött betéket, de ezt olyan mondta el, hogy a elnök többször sz

A IV-ik szekerijében tulságosan szonló perek lebonyolított. A Lőrincz ügy vizádtottak padján a apósa. György Gy Sándor orvos és B glob egykori tulajlyet, védelmüket dr. Nicoara Ion és lus látják el. Reg kezdetét a Reg elsősorban azt áll a beidézett hatva van jelen.

Pastia Constanti elsőnek szólásra és tárgyalás megtartotta az ügyész. szökésben volt, a olyan kihallgatást fogantatott, mel toloncolás után váltak. Az a kört rás Lőrincz Móza meg, csak a víz meg, de személyes félévig tartó sza olyan körülményt rinczy távollétében ezért a jelenlévő elegendőnek tartja

A védelem részian további tanultele mellett csatládtványhoz és a t delte a tárgyalás

Megkezdődött a melyből mint érde pítani, hogy a nég büntetéselmevények az ügyész. Lőrincz hamisításért. Györgyött büntetésként. tóhamisításért. Bő bukásért fog felel A vádirat adatszer egy ügy összes bon rinczy sorozatos b sokat követett el. a millió lejt vett fektől és magános irat az Autoglob e

Lőrinczy Mózes zavaros vallomásai a betét-könyvhamisítási bünper első tárgyalási napján

Lőrinczy kuszált üzleti ügyeit vizsgálja a törvényszék

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék IV-ik szekciójának kis tárgyalótermében az utolsó évek legnagyobb szabású bünperének főtárgyalását kezdték meg. Három évvel ezelőtt a Lőrinczy Mózes féle betétkönyv hamisítások heteken keresztül foglalkoztatták a közvéleményt. Az a sok minden, ami ezt a rejtélyes és ravaszszözü embert körülvette: oroszországi szökése, a szökés után következő bonyolult nyomozás, mely egymásután az érdekes letartóztatásokra vezetett. Lőrinczy Mózes egy ponyvaregény hőisének rangjára és hírnévjára emelte. Főlélesleges volna most

feleleveníteni a bonyodalmaknak és vigjátéki fordulatoknak azt a végtelen sorsát, amely Lőrinczy szökése alatt és visszatoloncolása után naponként keltezt mind nagyobb viharokat Kolozsvár kereskedői és társadalmi életében. A betéti könyvhamisításokat, az Autoglob könyvelési rejtélyeit és vétkes bukását, az Erdélyi Takarékpénztár és igazgatóinak kálváriája, a dr. Lenghel Alexandru orvos személye körül keletkezett komplikációkat, mindazoknak az embereknek a légióját, akikről Lőrinczy egy nagystílusú szélhámos fantáziájával és ötleteivel szedte ki a milliókat.

percig sem mert kételkedni Lőrinczyben, akinek a neve márkás volt a hiteléletben. Mindent rábizott és rendületlenül hitte, hogy a Lőrinczyvel való együttműködése fel fogja virágoztatni az üzletet. A könyvelésről ugyszólván semmit nem tudott, azt Lőrinczy és Németi László nevű tisztviselője végezték.

Lenghel Sándor dr. kijelentette, hogy a váltók, amelyeket ő Lőrinczynek adott, nem voltak hamisak. Hogy aztán, hogy kerültek forgalomba olyan váltók, amelyekre a szülei neveit hamisították, azt nem tudja.

A tanúk közül elsőnek Feuerlicht Andor hallgatták ki, aki egy időben társa volt az Autoglobnak. A Lőrinczy-féle manipulációkról semmit sem tud. Németi könyvelő is lényegtelen vallomást tett. Ő csak Lőrinczy mellett mint segédkönyvelő működött és nem volt tudomása a ha-

mis könyvezetéről. Török József folyószámlán Lőrinczy dolgozott.

Dr. Fischer Tivadar, a Kereskedelmi Hitelintézet ügyésze tett ezután vallomást. Elmondotta, hogy 1931 augusztusában behívták a bankba. Sebesyén József dr., Ligeti Sándor dr., a bank igazgatói ismertették előtte a helyzetet. Akkor leplezték le ugyan az első betétkönyvet, amelyet a Nagyszabasi Általános Takarékpénztár mutatott be. A gyuan Lőrinczyre hárult, aki beismerte, hogy a hamisítást ő kevelte el. Másnap Lőrinczy nyomtalanul eltűnt a városból. A bank megrette ellene a feljelentést. A többről ő is a nyomozás adataiból és a lapokból értesült.

Délután néhány jelentéktelen tanu kihallgatása után László Gyula bankigazgatót hallgatta ki a törvényszék. László Gyula elmondta, hogy 1922 április 1-én kitért a bankból, ahol addig, mint vezérigazgató működött. Lőrinczyt a kérdést intézi hozzá, tud arról a meg egyezésről, mely az Erdélyi Takarékpénztár finanszírozására áll fenn. László Gyula ezekről nem tud, kijelenti, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Hasonló értelemben volt Ligeti Sándor bankigazgató is, aki ismertette Lőrinczy leplezésének körülményeit, majd ismerteti, hogyan hamisította Lőrinczy a betétkönyveket, amelyekben az alkalmazottak eredeti aláírásai szerepeltek.

Megkezdődik a főtárgyalás

A mai tárgyalás első napja meglepetésre nem hozott olyan szenzációkat, amelyekről ettől a pertől a Lőrinczy-ügy kevés ismerője (ezt az ügyet ismeri több, mint kívülről tudni a jogtudományt) várt. A Lőrinczy-ügy három év előtti eseményei olyan különlegesen és olyan szövevényesen, hogy az ügyeket még az iratok és Lőrinczy különböző könyveit kivizsgáló szakértők sem láttak tisztán. A mai tárgyaláson Lőrinczy éppen olyan zavart és értelmetlen vallomást tett mint mindig, valahányszor kihallgatták. De a többi vádlottak kihallgatása sem sokban segítette elő a tisztánlátást. Lőrinczy ugyan beismerte a Kereskedelmi Hitelintézetnél elkövetett betétkönyv hamisításokat, de ezt olyan zavaros körítéssel mondta el, hogy a tárgyalást vezető elnök többször szakította félbe.

A IV-ik szekció tanácsstermében, mely túlságosan szűknek bizonyult hasonló perek lebonyolításához, a dr. Ienciu-Pop tanács előtt vette kezdetét a tárgyalás. Az ügyészi székben Pasfia Constantin ügyész ül, aki annak idején a Lőrinczy-ügy vizsgálóbírója volt. A vádlottak padján Lőrinczy Mózes és apósa, György Győző és dr. Lenghel Sándor orvos és Bodnár Béla, az Autoglob egykori tulajdonosa foglaltak helyet, védelmüket dr. Giurgiu Traian, dr. Nicoara Ion és dr. Fersigan Romulus látják el. Reggel kilenkor vette kezdetét a tárgyalás, melynek során elsősorban azt állapították meg, hogy a beidézett hatvan tanu közül negyven van jelen.

Pasfia Constantin ügyész emelkedett elsőnek szólásra és a maga részéről a tárgyalás megtartását kérte. Elmondotta az ügyész, hogy még Lőrinczy szökésben volt, a vizsgálóbíró számos olyan kihallgatást, sőt letartóztatást fogantatosított, melyek Lőrinczy hazatoloncolása után már szükségtelenné váltak. Az a körülmény, hogy az eljárás Lőrinczy Mózes szökése után indult meg, csak a vizsgálatot nehezítette meg, de személyes kihallgatása és a félévig tartó szakértői vizsgálat sok olyan körülményt tisztázott, ami Lőrinczy távollétében zavaros volt. Eppen ezért a jelenlévő tanukat feltétlenül elegendőnek tartja.

A védelem részéről dr. Giurgiu Traian további tanuk beidézésének feltétele mellett csatlakozott az ügyészi indítványhoz és a törvényszék el is rendelte a tárgyalás megtartását.

Megkezdődött a vádirat felolvasása, melyből mint érdekességet kell megállapítani, hogy a négy vádlottat különböző büntetéseikért vonta felelősségre az ügyész. Lőrinczy Mózes betétkönyv hamisításért, György Győző a három vádlott büntetéséért, Lenghel Sándor dr. váltóhamisításért, Bodnár Béla pedig vétkes bukásért fog felelni a törvényszék előtt. A vádirat adatszerűen ismerteti a Lőrinczy ügy összes bonyodalmait. Eszerint Lőrinczy sorozatos betéti könyv hamisításokat követett el, amelyekből mintegy hat millió lejt vett fel különböző pénzintézetektől és magánosoktól. Foglalkozik a vádirat az Autoglob és az Erdélyi Takarékpénztár

tehére elkövetett visszaélésekkel. Az Erdélyi Takarékpénztár és az Autoglob folyószámla viszonyát Török József név alatt könyvelte és az Autoglob tulajdonosait is megévesztette. Lenghel Sándor dr.-nak szerencsés házassága reményében mintegy egymillió lejt adott, amit apjának, aki nagybányát lelkész aláírásával ellátott váltókkal fedezett. Az eljárás alatt azonban bebizonyult, hogy ezeknek a váltóknak jelentékeny része hamis volt, amennyiben a nagybányai pap aláírását azokon hamisították. A Lőrinczy-féle manipulációk végeredményben bukásba kergettek az Autoglobot is, mely négy millió lejt passzívával csődbe ment és a hitelezők egész sorát károsította meg. A vádirat foglalkozik Lőrinczy szökésének történetével is.

Nagy érdeklődés közepette kezdte meg a törvényszék Lőrinczy kihallgatását. Lőrinczy közvetlen a bíróságtól állt meg és nyugodtan, jó románsággal adta elő vallomását. Látszott rajta, hogy egészen „nagyszabású” dogra készű, és ezért a legelején kezdve, mondja el, hogy szegény gyermekkorá óta dolgozik és fiatalon került a bankszakmába. Előbb az Erdélyi Bankban, aztán a Kereskedelmi Hitelintézetben dolgozott, itt cégigazgatói és aligazgatói címmel. Ezután hosszadalmasan beszél volt főnökeiről.

A beismerő vallomás
— Mit érdekelnek engem a főnökei? — kérdezte idegesen Ienciu elnök — hamisított maga vagy nem hamisított?
— Hamisítottam — felelte Lőrinczy — de nem a saját érdekében, hanem azért, hogy vállalatokba fektessem az így szerzett pénzt.
— E pillanatban nem érdekel, hogy hova fektette. Ezt a betétkönyvet maga hamisította? — és az elnök felmutatta az egyik könyvet.
— Igen.
— Ezt is?
— Igen.

A továbbiakban elmondta Lőrinczy, hogy az Erdélyi Takarékpénztár igazgatója levelet írt hozzá, melyben garanciát vállalt, hogy az elkövetett betétkönyvhamisításért nem fogja bántódás élni.
— Hol van ez a levél? — kérdezte az elnök.

— Ezt — felelte Lőrinczy általános derűtlenség közepette — elvesztettem.

Most újabb hosszadalmas meséket kezdett el arról, hogy milyen módon került ő az Autoglobhoz, majd az Erdélyi Takarékpénztárról, melynek ügyvezetésébe néha ő is beleszólt. Elmondotta, hogyan vette fel a Nagyszabasi Általános Takarékpénztárnál az első 600 ezer lejes kölcsönt az egyik hamis betétkönyvre és hogyan próbálta ezzel is az Autoglob és az Erdélyi Takarékpénztár hiányait pótolni. Kijelentette, hogy ezekből a pénzekből soha egy banit nem használt fel a saját céljaira.

Lőrinczy még tovább akart beszélni, de a hosszadalmas és zavaros vallomást az elnök megelégelte.

— Többnyire nem is értem amit mond — jegyezte meg Ienciu elnök.

— Én — emelkedett fel Pasfia ügyész — hat napig éjjel nappal voltam vele együtt és szintén nem értem, hogy mit mond...

György Győzőt hallgatták ezután ki, aki kijelentette, hogy az Autoglobnál egyszerű alkalmazott volt, akinek nem volt a dologba beleszólása. A saját fejtől sem mit sem tett, mindig a Bodnár Bélától kapott utasításokat követte.

Bognár Béla kijelentette, hogy ő egy

Letartóztatták és bebörtönözték Olajos Domokost

Cluj-Kolozsvár, június 5. Tegnap délelőtt néhány udvarias sor a kolozsvári törvényszék ügyészségére invitálta Olajos Domokos újságíró kollégáinkat, a Magyar Újság felelős szerkesztőjét. Itt felolvasták előtte az igazságügyminisztériumi rendeletet, amely 3 hónapos fogahtünetetésnek kitöltésére utasítja az újságírókat. Az ügy ismeretéhez tartozik, hogy annak idején amikor a legutóbbi, a polgárság által választott tanács intézte Kolozsvár ügyeit, a román jobboldali pártokból alakított „blokk” ülésről ülésre zajos tiltakozások közepette akadályozta meg a tanács magyar tagjait anyanyelvük használatában. A magyar tanácsosok tiltakoztak a terror ellen és egy ízben hangos szóval csatlakozott ehhez a tiltakozáshoz a temperamentumos Olajos Domokos is.

A jobboldali blokk nyomására a város „hatóságértés” címén kérte az eljárás megindítását Olajos ellen, akít a törvényszék három hónapi fogahtüra ítelt. Az ítéletet a két felsőbb fórum is helyben hagyta, mire Olajos kegyelemből folytatott és büntetésének letöltésére 6 hónapos szabadságot kapott az igazságügyminisztériumtól. Ezt a szabadságot most váratlanul megszakította egy bizonylatu nem jóindulatu intervenció folytán leküldött minisztériumi intézkedés. A város kisebbségi lakossága és újságírókörü érthető meg döbbéssel szereztek tudomást a történetekről és törvényes fórumaik útján meggették a szükséges lépéseket az alapjában vége egy temperamentumos elszólásáért bebörtönözött újságíró érdekében.

A kolozsvári pénzespostás merénylői a hadbírótság előtt

A hadbírótság a védelem minden erőfeszítése ellenére is illetékesnek mondotta magát a per tárgyalására

Cluj-Kolozsvár, június 5. Néhány héttel ezelőtt országos szenzációt keltett, hogy két husz éven aluli gyerek fondorlatos módon az e célra bérelt lakásra esalta és leütötte Nichita Pável pénzespostást. Mint annakidején megirtuk, az emlékezetes délelőttön a pénzespostás beállított a Fötér II számú házba, hogy egy százalékos küldeményt kézbesítsen. A címzett ismeretlen volt a házban, a postás elment, de másnap újból jelentkezett a küldeménynyel. Már-már úgy látszott, hogy esmét eredménytelenül keresi a címzettet, amikor az egyik udvari lakás ablakából kiszólt egy fiatalember, hogy ő a címzett, csak hozza be a pénzt.

A postás gyanútlanul be is ment a szobába, letépte az aláírt utalvány vevényét amikor hátulról több erős ütést mérték a fejére. Nem vesztegette el eszméletét, hanem feljes erejéből segítségért kiáltott. A kiáltásra zavarosodóultek a házbeliek, míg a nagy zavarban sikerült a két fiatalembernek elmenekülnie. Az egyiket, aki a Jókai uca felé vette útját a házfelügyelő fogta el a járőrelők segítségével, míg a másik egérutat nyert. Az elfogott merénylő a rendőrségen elmondotta, hogy Simon Pál 19 éves állástalan marosvásárhelyi kereskedősegéd, de a merénylet körülményeire nem adott felvilágosítást. Még amap délután a harmadik kerületi rendőrségen jelentkezett egy jólöltözött fiatalember és elmondotta, hogy Hufera Ottó 17 éves marosvásárhelyi, érettségizett diákkal azonos, és ő a délelött elkövetett merényletnek az egyik tettese.

A nyomozás során kiderült, hogy mind két merénylő marosvásárhelyi jó polgári család gyermeke. Már szülővárosukban jó barátság fűzte őket egymáshoz, annak ellenére, hogy Simon Pált többiben ki-

tagadták otthonról fiatalokora óta megnyilvánuló kleptomániája miatt, míg Hufera dédelgetett kedvence volt a családjának és mindenki okos jó fiúnak ismertete.

A rendőrségi kihallgatás után a két fiut átkísérték a kolozsvári hadbírótságra, ahol mára tüztek ki tárgyalást az ügyükben.

A mai tárgyaláson a két vádlott részletesen elmondotta a merénylet körülményeit. Elmondották, hogy még Marosvásárhelyen határozták el, hogy merényletet követnek el egy pénzespostás ellen, de ott nem tudták tervüket keresztülvinni; és ekkor fogamzott meg bennük a gondolat, hogy Kolozsváron hatják végre a tervet. El is jöttek ide és kibérelték a Fötér II számú házban egy hónapos szobát, ahol azt mondták, hogy joghallgatók.

A két vádlott kihallgatása után az ügy védek dr. Klein Miksa és dr. Harie Popescu kérték a hadbírótságot, hogy az ügyet tegyék át a polgári bírósághoz, mert a hadbírótság nem illetékes az ügy letárgyalására. Dr. Klein Miksa Simon Pál védője annakidején, mikor a katonai hatóság vette kezébe az ügyet, kérvényt írt a semmitőszékhez, amelyben kéri a legfelsőbb bíróságot, hogy a polgári fórumot jelöljön az ügy letárgyalására, a mely már illetékesnek mondotta ki magát ebben az ügyben. A mai tárgyaláson dr. Klein kérte, hogy halasszák el a tárgyalást addig, míg a semmitőszék döntése megérkezik. A tanács hosszas vita után visszautasította a védő kérését. A döntés kihirdetése után heves vita következik a védelem és a bíróság között, majd dr. Klein Miksa semmisségi panaszt jelent be a döntés ellen.

utazásai:

perparton!
meg háborvosát,
obb nyaralás.

en pompás nya.
ert ocsóbb mint
othon nyaral.
tejes kütünö el.
980.— lej.

ia, Floria,

biol
válaszhat a Fe-
r legpompásabb
zött.

nyaralási akció.
en eddig felül
ocóságban és

heti vagy

ödötartamok kö-
választhat.

ajt fizet csupán.

hatja, mert egy
mibe sem kerül.

kozások

szpénze, arra is
mert részlet-
leink is van.

nal, hogy jó
On számára
elentkezni:

vatalában

z.FILM
SZET

az újságíróklub
gén. Csütörtökön
nyt ad az újság-
erőbb sikerü teli

Az Olaszország
svári származásu
fog énekelni, aki
szelőit látogatóba

Lówy Bella leg-
ött koncertezett
a közönség és a
zessel emlékeztet

Nápolyban Lioní
int a legjelesebb
ya, már több-
ken és operajö-
bb olasz iskola

lirai melegségü
esütők estí
zi eseménye lesz
gének. Az ének

Iluci, a nagyon
osnó ad elő né-

MUSORA:
er. Kettős műsor
rt. 15 lej balkon,
Fehér 16. Operett-
músvárt. Csodás
z zene. Fősz.:

Junkermann, H.
: Gerda Maurus

MUSORA:
vívánatra: Öfen-
esebeli herceg).
n Boles ragyogó
sikere. Elragadó
s, tánc, zene és

Frütsch és Re-
ak: 10 és 20 lej.
hangos gépeket!

EKRÉNYT,
és garantált
sgűt készit
ALD JAKAB
üzem CLUJ,
Decebal 23.
vidéki szállitás

Térjünk vissza a konferenciákhoz

Az erdélyi cionisták 13. úgynevezett barmicva-konferenciája a legfényesebb külsőségek és a delegátusok szokatlan nagy számban való megjelenése mellett zajlott le.

Az összesereglett cionista tömegek ismételtén kifejezést adtak a szövetség vezetősége, de főleg annak elnöke, Vermes Ernőhöz való ragaszkodásuknak.

Vermes Ernő ez alkalommal is meg tudta nyerni egy a jobb, mint a baloldali féltetlen bizalmát és mindenkit megfogott az a szeretet és áldozatkészség, mely ennek a különben energikus férfiúnak szavaiból áradt Erec Jiszráél felé.

Akik tudják, hogy az elmúlt konferenciáján sem támogatták munkájában, az egyes helyi csoportok a szövetséget anyagilag viszont teljesen cserbenhagyták — csak azok tudják felmérni és felbecsülni azt a munkát, amelyet a felépett és majdnem változatlanul újrapálasztott vezetőség teljesített Vermes Ernő elnök céltudatos vezetése alatt.

Ezt az eredményes munkateljesítést csak akkor lehet igazán értékelni, ha mérlegeljük azt a tényt is, hogy a konferenciák mai összetételükben nem nyújtják már alapját, egy újra kezdődő év sokáig, sok tudást és még ennél is több munkakészséget igénylő, felelősségteljes munkájának.

Azok közül, akik ott állottunk az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség bölcsőjénél, akik évről évre megjelentünk az első konferenciákon, akik akkor, sajnos, nem tudtuk megérteni, mily felelősségteljes, az egész világszűrés sorsára kiható történelmi munkát kell elvégezniük, akik felelősséggel tartozunk soha jóvá nem tehető mulasztásunkért — sajnos — már oly kevesen vagyunk láthatók a cionista közelet küzdő porondján és talán két kézen megszámlálhatók azok a régi cionisták, akik elég férfiak ahhoz, hogy mulasztásunkért a felelősséget viseljék és elég jó cionisták ahhoz, hogy a súlyos feladatok magaslatán álló vezetőséget munkájában legalább egyszer az évben a konferencián támogassák; a távoimaradásukkal ne demoralizálják a tömegeket és ne gáncsolják el azokat, akik meg tudják teremteni azt, amire mi, régiek alkalmatlanoknak bizonyultunk.

A mai konferenciák izzó hangulatában, az egyes pártok fanatikus ifjúsága által teremtett légkörben, még dr. Nobel Sándor erélye sem tudja megteremteni azt a nyugodt atmoszférát, amely a nagy és felelősségteljes munkához feltétlenül szükséges.

Sok gyönyörűséggel élveztem a tömegesen megjelent ifjúság még ifjabb szónokainak az öregeket is megsegényítő felkészültségét. Megható ezen ifjak szavaiból áradó, a legnagyobb valószínűségig emelkedő cionistájaként. Legyen az legszélsőbb bal, vagy jobboldali, mind egyik a maga zsidó világnézete szerint erejének, tudásának minden atomjával az eredi építőmunka szolgálatában áll.

Ezen túl azonban megdöbbentő, hogy ez a nagyszörű ifjúság mennyire idegenül, sőt — ki kell mondani — ellenségeskedéssel nézi a másik párthoz tartozó ifjúság munkáját. Bár látják és jól tudják, de nem akarják tudomásul venni, hogy mindnyájan azonos szent cél szolgálatában állnak és bár külön-külön, de egy zászló köré vannak csoportosítva, amely Cion szent neve ékeskedik.

Elszomorító és megsegényítő, hogy Jámbor Ferenc szavaival éljek — a „még nem becsülés egymás munkája iránt” és az egymással szemben tanúsított megnemértés, mely sajnos, sokszor nyílt ellenségeskedéssé fajul. A konferenciák normális összetételénél az egyes pártok ifjúságának ez a versengése talán áldásos hatással volna az „öregrekre”.

DAS SCHWARTZ-BUCH

Tatsachen und Dokumente Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az UJ Kelet könyv-osztályában.

akik munkájukban elfáradtak, néha elcsüggedtek. De a mai konferenciákon, amelyeken az idősebb cionisták távoimaradásukkal tündökölnek, az ifjúság által teremtett légkörben higgadt, nyugodt munkát végezni nem lehet és a pártok viszálykodásai a ma még aktív öregeket is el fogják riasztani.

Nem szándékom az ifjúság ellen hangulatot teremteni. Sőt! Hangsúlyozom: mindent az ifjúságnak! Minden energiánkat, minden anyagi teljesítőképességünket néktek adjuk; zsidó ifjúságunk, akik teljesítve vagytok azzal az idealizmussal, amellyel egyedül vagyunk képesek Erec Jiszráél és a szebb zsidó jövőt felépíteni.

De meg kell mondani: A konferenciák

mai 80 százalékos ifjúsági túllengése nem alkalmas a nyugodt és higgadt konferenciák munká elvégzésére és legkevésbé alkalmas oly nagy horderejű javaslatok megszavazására, mint amilyen dr. Jordán elméletileg kiváló, de gyakorlatilag szerintem, már az Alapok kétségtelen ellenállása miatt is, keresztülvihetetlen javaslata volt. Ha Vermes Ernő elnök pótvajaslátát meg nem teszi, illetve azt el nem fogadják volna, egy másik Cur Salom-ügy szülőanyjává vált volna a mi barmicva-konferenciánk.

Vissza a munkához! Vissza a konferenciákhoz! Ne tetőzzük bűneinket. Ne veszélyeztessük az eddig nehezen elért eredményeket. Meg kell, hogy feszítsük minden idegszálunkat, össze kell szedjünk minden erőnket, amíg meg van a lehetőség a mai történelmi szerepünk, de főleg kötelességünk teljesítésére.

Grünberger József

Megnyilt Hitleréknél a női rohamvezérek iskolája

Zord erély, mélységes forradalmiság és a vér vallása

Berlin, június 5. A rohamosztagokhoz tartozó nők számára felállították az első vezérnőképző iskolát, a Köburg melletti Hohenfels kastélyban. A köburgi pályaudvar fölötti magaslaton fekszik a kastély, gyönyörű park veszi körül. A kastély nagytermében nyitották meg ünnepélyesen az iskolát. A rohamosztagos nők 34 vezetője jelent meg Németország minden részéről. A kormányt Ley birodalmi miniszter képviselte.

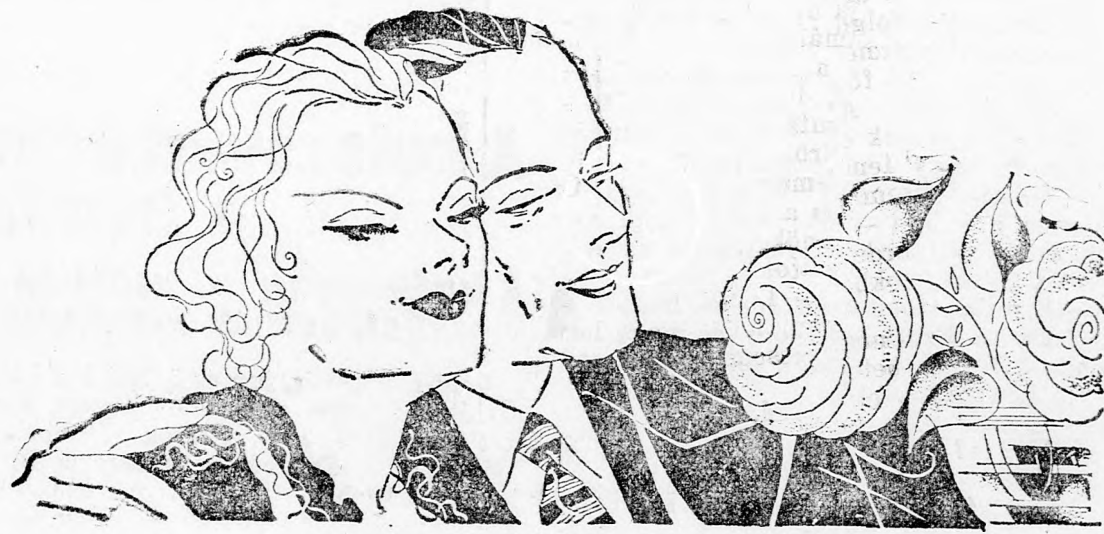
Schwede főpolgármester üdvözölte a megjelenteket. Azután Scholz-Kling asszony lépett a szószékre és a rohamosztagos nők feladatairól beszélt.

Mielőtt a német asszonyokról szólnék, szeretném önöket visszavezetni abba az időbe, amikor még nem is sejtettük, hogy valaha ilyen hatalmuk lesz a nép fölött. Mi, német asszonyok, ezekben az években megtanultuk a szentimentalizmus és érzékenykedés elvetését. A rohamosztagos nők feladata az, hogy a nemzeti szocialista gondolat

támaszai és hordozói legyenek és mint-hogy a nők rohamosztaga minden német nőgyűlésen fölött áll, mindezeket át kell itatnia a nemzeti szocializmus eszmekörével. Nekünk, német asszonyoknak, nem kell törődnünk a hazával, ezt a gondolatot levette vállainkról a vezér, hanem az a kötelességünk, hogy azt tegyük, amit a vezér kíván tőlünk. Olyan női nemzedéket kell kiképeznünk, amely szellemileg képes legyen a vezetésre, mélységesen forradalmár legyen és fegyelmet, mert tudnia kell, hogy a felfelé vezető út csak az engedelmességen át vezet.

Keményeknek kell lenni az eszmeköréért, mert német gyermekek állanak mögöttük, akik azt követelik tőlünk, hogy megőrizzük a kiküzdött eredményeket.

Ezután Ley miniszter beszélt. Régebben úgy látszott, hogy a nemzeti szocialista párt nem tud nőszervezetet létesíteni. Ez nem áll. Ép-

Vannak arcbörök, amelyek érintése a rózsaszírom vagy a lilium finomságát kelti életre!

Mily édes egy bársonyos arcot simogatni, mily öröm egy szép arcbörben gyönyörködni! Az intelligens nők tudják, hogy az arcbör a legfőbb tényezője a női szépségnek és hogy a puder sokban hozzájárul az arcbör szépségének az emeléséhez. Chat Noir a kiváló puder minden kelleméval rendelkezik. Finom nyersanyagokból készül, hogy az arcbört ne támadja meg, ez a puder értékes segítő társ az arcbör megszépítésében. Az a hölgy, aki egyszer Chat Noir pudert használt, sohasem tudja nélkülözni ezt a csodás pudert.

Chat Noir PUDER

Egy doboz 20 lej

pen pártunk asszonyai voltak akaratunknak legfanatikusabb hordozói.

A nemzeti szocializmus új vallást hozott nekünk. A felekezettnek semmi köze a valláshoz s ha a vér egységét megőrizzük, nagyobb szeretetet hirdünk mintha felekezeti gyűlölségre igaztunk.

RÁDIÓ MŰSOR

Csüförtök, június 7.

Bukarest, 19: Lemezek. 14.30: Könnyű lemezek. 19: Dimcu zenekar, délutáni zene. 20.35: Donizetti: Don Pasquale, 3 fejezetes opera lemezek.

Budapest, 7.45: Torna. Hanglemezek. 10.45: Hírek, Felolvasás, Gramofon. — 13: Déli harangszó, 13.05: Állástalan Zene Szimfonikus Zenekara. 14.32: Lakatos Flórián cigányzenekara. 17: Manchen Mariska Pósa Lajos verseire szerzett gyermekdalait énekli. 18: Előadás. 18.05: A Központi Papp-velő Intézet énekara. 20: Lemezek. 21: Előadás. — 21.30: Csuka Béla és Kósa György Frank Császár: A-dur zongora-gordonka szonátát adja elő. 22: A rádió a rádióról. — 22.15: Külügyi negyedóra. 22.50: Gitáreste, 24: Cigányzene.

Bécs, 23.05: Scütz Ferenc Bach-műveket játszik orgonán és zongorán.

Berlin, 17: Katonazene, 23.20—2: Tíz tánczenekar lemezei.

Prága, 21.40: Rádiózenekar. 23.35: Szablonzenekar.

Róma, 21.45: Az olasz népdalegyesület hangversenye.

Stuttgart, 17: Délutáni zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Gyomori községben egy nő 2 lej, vese-gyógyító betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Állatköröknek 20 asszisztens keresve. Apróhirdetéseket díjazni szívesen. Jeligéket levelet csak úgy tevénytünk, ha portóhelyleg mellékelve van.

Széchenyi tér 1 szám alatti jól bevezetett kóser bodega berendezéssel vagy anélkül, elutazás miatt, átadó. Értekezni ugyanott.

Nősülne 48 éves, jólszituált, gyermektelen öv. ember, kereskedő, évtizedek óta fennálló esorangu üzlet és tehermentes modern bérház társtulajdonosa. Oly 32—38 éves, fess, magas, intelligens, házasan nevelt zsidó leány vagy gyermektelen öv. ur nő fényképes ajánlatát kéri, aki megfelelő hozománnyal is rendelkezik. Ajánlatokat „Komoly” jelleggel a lap kiadóhivatala továbbítja.

Különbejárati kúsi butorított szobát keres június 15-re tisztviselő, fürdőszobahasználattal. Esetleg lakótársnőnek is e lenne. Megkeresések „Központ” jellegére a kiadóba kéretnak.

Központi fekvésű, elegánsan butorított szoba, lépcsőházi bejárattal, kiadó. Linczeq u. 10., földszint. Értekezni d. e. 10—12, d. u. 2—3 között.

Fräulein jüd. deutsch rumänisch gebildet erstklassige Erzieherin (Unterricht) geht auch als Mutterstättvertreterin, Reisebegleiterin oder Gesellschafterin. Anträge unter „Provinz bevozugt“ an die Administration d. Blattes.

Gyermekgondozónót keresek 16 hónapos kislányom mellé. Grosz Edéné Mediesu-aurit, jud. Satmar.

Intelligens, csinos ízr, uriaszony 500.000 lej mobil vagyonnal, 50 éves, korrekt ízr. uriembert keres élettársul. — Urielány 300.000 lej hozománnyal keres biztos állásban levő ízr. fiatalembert. — Okleveles keresztény gépészmérnök, realis üzem tulajdonosa keres fiatal urleányt 300.000 lej hozománnyal. — Információt ad „Constantia” ügynökség Satu-Mare, Piața Bratianu 6.

Lerakatnak alkalmas helyiség a centrumban nagyon olcsón kiadó. Ugyanott 15 éve fennálló divatárúüzlethez társ keresetük. „Biztos egzisztencia” jellegére a kiadóba.

H

— Elfogták őket. Nagybányai állami sítést kapott, dezsémálják az által kiderített Stefan. Rucins munkások. A vallomást tette szabóték az kapott összeget nevű kereskedő uccában lakik.

— Hálás nyában. Bukar szerencsétlenség datlanása a zött. Taban a daezredből, vis után befejezte katonai szolgálati rev hogy vigye be lyett, hogy fele jesitette volna. verrel és tréfál foglalatokodó sult és halálos katonát, ki ha vizsgálatot bev

— Az Erdélyi turistanapja, egész napra kez az Erdélyi menedékházban emeletes menek kirándulók reg Mátyás-háztól tése mellett.

óránként aut rendelkezésére turistanap más versenye, d. e. ben guálys, gyigen magáva eszközöket, lyó szórakoztató má vári Törökves karnagy vezetése szedet mond a nőke. 3. Dr. Tu „A turistaságr Lengyel Rudolf mokkal szerepel val Olajos Irm Törökves dalgé árverés. 6 órá tarsegyesületek jait és a turist ezuto nis megh zottsága.

— Gyomor. belj vérpangás, merültség, szed áimok, ájedöss munkaképesség rövidesen meg hány napon a pohár terméssz serűvizet iszik.

— Doktorrád ügyvédjelöltet tudománygyeget doktorává avat

— Winkler 30-án a szeber első fejezte zezelőt kísértül gult, majdnem főrablínkat, H hány nappal munkatársa, a dője, Winkler öregebb tagja, azok közül, aki zsidó lakosok alakították a zslálával, sajnos, zsidó intézmény akiknek emék fők végtelen tartani. Wink egy felszázadot szolgálatában cára, nagyszám nevelést adta, ben Palesztinán nők fia évekre elhunyt. Egyik tanárno, csak végleg Paleszt kei, hosszas pa anap érkeztek stancáig, amik zsemeit és így ba, hogy 86 é süljenek.

4. JUNIUS 6.

nyai voltak akara-
sabb hordozói.
ocializmus új vallást
felekezettnek semmi
ha a vér egységét
b szeretetet hírde-
zeti gyűlölségre iz-

MŰSOR

Junius 7.

14.30: Könnyű
zenekar, délutáni
Don Pasquale, 3
mezek.
Torma. Hangfemezek.
13.05: Gramofon.
13.05: Allástalan Ze-
Zenekara. 14.32: La-
zenekara. 17: Man-
Lajos verseire szer-
enek. 18: Előadás.
Papp-velő Intézet
ek. 21: Előadás.
Kósa György Frank-
ora-gordonka szonátá.
rádió a rádióról.
edóra. 22.50: Gítár-
e.

Ferenc Bach-műve.
és zongorán.
zene. 23.20—2: Tiz

Rádiózenekar. 23.35:

Előadás népdalegyesület

dutáni zene.

**PRO-
TÉSEK**

egy sző 3 lej, vna
lekisebb apró hird-
esőknek 30 aszálék
rdetek díja elő-
iet csak egy tavá-
eg mellékeltve van.

im alatti jól beveze-
berendezéssel vagy
att, átadó. Értekezni

Wisz tudt, gyermek-
ereskedő, évtizedek
mu üzlet és teher-
ház társtulajdonosa.
s, magas, intelligens,
30 ény vagy gyer-
fénypápas ajánlatát
hozománnyal is "en-
ka" „Komoly” jelge
ata a további.

st. butorozott szobát
tiszta, fűrdő-
setleg lakóársónak
ések „Központ” jel-
etnek.

efegánsan butor-
zi bejárattal, kiadó.
szint. Értekezni d. e.
között.

sch rumánisch gebil-
beherin (Unterricht)
tutterstellvertreterin.
er Gesellschafterin.
vinz bevorzugt" au
Blattes.

keresek 16 hóna-
Grosz Edéné Me-
mar.

os izr, uriaszony
vagyonnal, 50 éves,
rt keres élettársul-
lej hozománnyal ke-
vő izr. fiatallembert.
ény gépészmnök.
osa keres fiatal ur-
ománnyal. — Infor-
ia“ ügynökség Satu-
u 6.

as helyiség a cent-
n biadó. Ugyanott
árúüzlethez társ ke-
szntencia” jeligére a

HIREK

— **Elfogták a nagybányai aranyfolya-
jokat.** Nagybányáról jelentik: A nagy-
bányai állami bányák igazgatósága érte-
sítést kapott, hogy a tisztítóüzemknél
dézsmálják az aranyat. A bevezetett vizs-
gátat kiderítette, hogy a tettesek Suvertz
Stefan, Rucinschi József és Gluck József
munkások. A tolvajok körülmények köz-
vallomást tettek és megígérték, hogy vizs-
zatérték az ellopott arany mennyiségért
kapott összeget. Orgazdájuk egy Ferenc
nevű kereskedő volt, ki a Vasile Lucaci
nevében lakik.

— **Hajólos szerencsétlenség a kaszár-
nyában.** Bukarestből jelentik: Borzalmas
szerencsétlenséget okozott egy katona gon-
datlansága a kőveköz körülmények köz-
zött. Taban őrmester, a második gár-
dazredből, visszatért a taktanyába, mi-
után befejezte szolgálatát az ismeretlen
katona sírjánál. Az őrmester átadta a
szolgálati revolverét H. Emil káplárnak,
hogy vigye be az irodába. A káplár ahe-
lyett, hogy feleltesse parancsát rögtön fel-
jesítette volna. játszadozni kezdett a fegy-
verrel és tréfából célba vette a körülötte
foglalatoskodó katonákat. A revolver el-
sült és halálosan megsebezte Michis Ilie
katonát, ki hamarosan kiszenvedett. A
vizsgálatot bevezették.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület tavaszi
turistanapja.** Junius 10-én, vasárnap
egész napra kiterjedő turistanapot ren-
dez az Erdélyi Kárpát Egyesület a bükk-
menedékházban a tordahasadeknál épülő
emeletes menedékház javára. A gyalog-
kirándulók reggel 8 órakor indulnak a
Mátyás-háztól dr. Tulogy János vezeté-
se mellett. 9 órától kezdődőleg fél-
óránként autobuszjárat áll a közönség
rendelkezésére mérsékelt díj mellett. A
turistanap műsora: Egész nap házi kugli-
verseny, d. e. 10 órától cigányzene. Dél-
ben gulyás. (Ajánlatos, hogy mindenki
vigyen magával sájkát vagy tányért, evő
eszközöket, ivópoharat). D. u. 3 órakor
szórakoztató műsor: 1. Énekel a kolozsvá-
ri Törökvis dalegylet Kárpáti Emil
karnagy vezetése mellett. 2. Üdvözlő be-
szédet mond dr. Páter Béla, az EKE el-
nöke. 3. Dr. Tulogy János előadást tart
„A turistaságról”. 4. Tréfákat ad elő
Lengyel Rudolf. 5. Borza Lajos énekszá-
mokkal szerepel. 6. Turista-verseket szá-
val Olajos Irma. 7. Énekel a kolozsvári
Törökvis dalegylet. Műsor után amerikai
árverés. 6 órától éjjel 12 óráig tánc. A
társaságokat, valamint az EKE tag-
jait és a turistaságot kedvelő közönséget
eztől nés meghívja az EKE vigalmi bi-
zottsága.

— **Gyomor- és bélbántalmak,** hasüreg-
beli vérpangás, izgékonyság, migrén,
kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes
álmok, ájédség, általános rosszullet, a
munkaképesség csökkenése sok esetben
rövidesen megállnak, ha a beteg né-
hány napon át reggel éhgyomorra egy
pohár természetes „Ferenc József” ke-
serűvizet iszik.

— **Doktorráavatás.** Schwartz Vilmos
ügyvédjelöltet a cluj I. Ferdinand Király
Tudományegyetemen a jogtudományok
doktorává avatták.

— **Winkler Adolf halála.** A múlt hó
30-án a szabeni zsidóság történetének
első fejezete zárult talán. Csak napokkal
ezelőtt kísértük utolsó útjára megboldo-
gult, majdnem egy félszázadon át volt
főrabbanka, Horovits Armin. Alig né-
hány nappal utána követte őt egyik
munkatársa, a zsidó hitközség pénzesze-
dője, Winkler Adolf, hitközségünk leg-
öregebb tagja. Az elhunyt az első volt
azok közül, akik 1853 után, mint az első
zsidó lakosok jöttek e városba és meg-
alakították a zsidó hitközséget. Az ő ha-
lálával, sajnos, kihaltak mindazok, akik
zsidó intézményeinket életre hívták és
akiknek emlékét e város zsidósága az
édők végtelenségéig tisztelőben fogja
tartani. Winkler Adolf többet mint
egy félszázadot töltött a zsidó hitközség
szolgálatában és szerény jövedelme da-
cára, nagyszámu gyermekeinek a legjobb
nevelést adta. Gyermekei közül, akik töb-
ben Palesztinában laknak, az egyik mér-
nök fia évekkal ezelőtt ott a Szentföldön
elhunyt. Egyik gyermeke, Winkler Janka
tanárnő, csak a múlt hetekben költözött
végleg Palesztinába, míg többi gyerme-
kei, hosszas palesztinai távollét után épp
aznap érkeztek szüleik látogatására Kon-
stancáig, amikor apjuk örökre lehunyt
szemét és így nem jutott már részük ab-
ba, hogy 86 éves apjuk áldásába része-
süljenek. G. J.

— **Ha fáradt és izgatott,** ha a hasban
feszülés érzése kinozza és gyakori féle-
lemérzetben szenved, akkor ügyék regge-
lenként éhgyomorra egy pohár természetes
„Ferenc József” keserűvizet, mert ez
megszünteti az emésztést zavarok okait,
csökkenti a mérges bélgázfejlődést s el-
hárítja a vértudulásokat.

— **A V-ik osztályorszájék második
osztályu első húzási napjának eredmé-
nyei.** 500 ezer lejt nyert: 78716, 300 ezer
lejt nyert: 70.989, 100 ezer lejt nyert: 76.985,
50 ezer lejt nyert: 17.196, 25 ezer lejt nyer-
tek: 7163, 12.630, 13.834, 29.298, 40.982, 51.419,
55.235 és 76.132, 20 ezer lejt nyert: 53.124.
És még sok kisebb nyeremény 20 ezer és
3.300 lej között.

— **Halálozás.** Junius 4-én hunyt el
Középfalván hosszabb betegség után 82
éves korában özv. Leuchter Dávidné. Az
elhunyt, ki élete javarészt Szamosujvá-
ron töltötte, mely vallásossága, példás
jótékonsága révén megvezerte közeg-
beesülésben részesült. Tegnap helyezték
örök nyugalomra Középfalván a vidék
zsidóságának osztatlan részvétele mel-
lett. Sírjánál a behelenni főbbé méltatta
a dicsőült nagyszasszony emberi erőnyeit.
Gyászolják veje, Biró Andor, a kolozsvá-
ri ort. hitközség elnökén és nején ki-
vül gyermekei, Leuchter Ferenc szamos-
ujvári, Leuchter Jakab kolozsvári keres-
kedő és Leuchter Ernő bacaui szállító cég
tulajdonos.

ROYAL Nozqóban ma szerdán nagy PREMIER!
2 film, egy helyárért 15 20 leies helyárak.
I. „FEHÉR LÓ” Operettsláger. Premier. Csodás felvételek
STOLZ zene. Fősz. Hansi Niese.
II. Schanghai réme, Fősz. Gerda Marus

— **Különös mérgezési járvány Focsani
környékén.** Bukarestből jelentik: Focsani
és Boltesti körzében rövid idő alatt tö-
meges megbetegedéseket észleltek, gya-
nus körülmények között. A különös szimp-
tomakkal járó betegség 15 halálos áldo-
zatot is követelt. A hatóságok Pascal
egészségügyi vezérinspektort küldték ki
a helyszínre a vizsgálat megejtése vé-
gett. Az inspektor megállapította, hogy a
mérgezések oka a „párizsi zöld” irtószér,
amellyel a zöldtetvek ellen bekenik a
gyümölcsfákat. A lakosság zöld vetemé-
nyeket és gyümölcsöt evett és ez okozta
a katasztrófát.

— **Maxim Gorkij íról munkakönyvet
kapott.** Moszkvából jelentik: A szovjet
írói szövetségének vezetősége új lajstro-
mot állított fel a hivatásos írókról, akik
csak akkor kapnak hivatalos megbízást
és foglalkozást, ha fel vannak véve a
névsorba. Az első számu írői munka-
könyvet Maxim Gorkijnak adták ki.

— **Folyik a vér a Gran Chacon.** Lon-
donból jelentik: A bolíviai kormány
fegyveres szolgálatra hívta be az 1915—
16. évi kiképzett és kiképzetlen tartalé-
kot. A Gran Chaco körül véres harcok
folynak. Minden oldalon ötvenezer főnyi
haderő áll egymással szemben, Paraguay
azt állítja, hogy végleg megverte a har-
madik bolíviai hadosztályt és hogy elő-
nyomul. Végső célja a Balivan erőd, a
bolíviai hadsereg főhadiszállása.

— **Németországi hírek.** Berlinből jelen-
tik: Anlauf és Lenck 1931 augusztus
9-én kommunisták golyóinak áldozatul
esett rendőrfelügyelők ellen elkövetett
gyilkosság ügyében 14 kommunistát állí-
tottak főtárgyalásra a bíróság elé. Mind-
annyjuk ellen gyilkosság a vád. A per-
nek van egy nő-vádoltja is, akit bün-
ségességgel vádolnak. — Rheinbaden
volt német államtitkár a londoni rádió-
ban előadást tartott, amelynek során azt
hangoztatta, hogy a megbékélés szolgálá-
tában és a tartós béke érdekében helyes
lenne, ha új, valódi egyezmény lépne a
versaillesi békediktátum helyébe. A volt
német államtitkár rámutatott Hitler több
izben nyilvánított ószlme békekészségére s
khangsúlyozta, hogy általában kell
arra törekedni, hogy olyan helyzet ne
állhasson elő, amely újabb Versaillesst
vonhasson maga után. — Junius 30-ra
felmondották a svájci-német transzfer-
egyezményt. Berni jelentés szerint a
svájci szövetségtanács hajlandó új tár-
gyalások megindítására.

— **Renaudel lemondott az ujszozialis-
ták elnökségéről.** Párizsból jelentik:
Renaudel, az ujszozialisták vezére, a párt
titkárához intézett levelében bejelentette
a pártelnökségről való lemondását. El-
határozását azzal indokolta meg, hogy a
párt nagy többsége a képviselőház egyik
legutóbbi ülésén az arányos választójog
sürgős tárgyalására irányuló szocialista
indítvány ellen szavazott és a tárgyalás
elhalasztása mellett foglalt állást.

ma szerdán nagy PREMIER!
2 film, egy helyárért 15 20 leies helyárak.
I. „FEHÉR LÓ” Operettsláger. Premier. Csodás felvételek
STOLZ zene. Fősz. Hansi Niese.
II. Schanghai réme, Fősz. Gerda Marus

— **A juniusi 8-i ünnepségek programja**
Junius 8-án ünnepli az ország II. Károly
király trónra lépésének évfordulóját.
Ezen a napon félkilenckor az összes
templomokban istentisztelet lesz. Féltiz-
kor Te Deumot tartanak a katedrálisban,
melyen résztvesznek a katonai és polgári
hatóságok kiküldöttel is, utána díszfel-
vonulás lesz a román Nemzeti Színház
előtt. Délután három órakor sportünne-
pély a sétatéri sporttelepen, este kilen-
cekor pedig fátylasmenet zárja le az ün-
nepélyt.

— **Rejtélyes vizsgálat a kolozsvári vá-
gőhidnál.** A kolozsvári vágőhidnál né-
hány nap óta feltűnő érdekességű bün-
ügyben folyik vizsgálat. Mint a nagy ti-
toktartással vezetett nyomozás adatai
közül kiszivárgott, eddig több, mint tíz
előállítás történt ebben az ügyben, mely-
nek hátterében állítólag milliós visszaélé-
sek húzódnak meg. Néhány mézáros ha-
mis marhalevelekkel operált és nagymeny-
nyiségű élőmarhát vágott érvényüket v sz-
tett járulati jegyekkel. A rendőrség még
nem ad felvilágosítást a bonyolultnak
látzó bűnügyben, amelynek alighanem
még különös fejleményei lesznek. — Itt
említjük meg, hogy Lusztig József koloz-
vári mézárosmester a napokban is felje-
lentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a
vágőhíd hűtőkamrájából 65 kg. husát el-
lopott. Lusztig feljelentésében a vágőhídi
vezetőségét kívánja felelőssé tenni a lo-
pásért.

**Akár csak a kézmosás,
éppoly üdvös a fogak
KALODONT-al való ápolása!**

Mert a dus habzásu KALODONT üdítő és
emellett kitisztítja a fogak közül a veszélyes
baktériumokat és ételmaradékokat.

Fehét: reggel és este — KALODONTI

megmossa
a fogakat
fertőtleníti
a szájüreget

A HABZÓ FOGKRÉM

Schwartz internátusának
Püspökfürdői
ortodox kóser
penziója
megnyílt. Napi penzió
felnttteknek
lakás, I. rendű ellátás és fürdő napi
120 lejtől.
Gyermekeknek
lakás, bő ellátás, hőzkúra, fürdő és
felügyelet havi 2000 lej. Hullám-
fürdő! Ujannon épített iszapfürdője
Pöstyénnel azonos. Hízó, nap- és lég-
kúra. Cím: Oradea, Ep. Ciorogariu
(Ur u.) 8.

— **Miből kell az idén érettségi vizsgát
tenni.** Bukarestből jelentik: A közoktatás
ügyi miniszter az ezévi baccalaureátusi
vizsgákra vonatkozólag a következő ren-
delkezést adta ki: Írásbeli tárgyak a ro-
mán nyelv és irodalom, francia nyelv és
a jelölt választása szerint latin vagy
matematika. Szóbeliek: román nyelv és
irodalom, román történelem, jog- és al-
kotmánytan, földrajz, filozófia, francia,
utóbbi helyett azonban a jelölt választ-
hatja a német, angol vagy olasz nyelvet
is, ha a választott nyelv nem az anya-
nyelve, azután a jelölt választása szerint
latin vagy matematika, természetrajz
vagy fizika-kémia.

— **Az Aviva-Barisszia körzeti konferen-
ciája Medgyesen.** Medgyesről jelentik:
Kiemelkedő eseménye volt a medgyesi
zsidó közéletnek az Aviva Barisszia juni-
us 3-i körzeti konferenciája. Ez volt Me-
dgyesen az első ilyen szerű cionista össze-
jövétel. Hatvárosból sereglettek össze a
delegátusok, hogy a cionizmus mai hely-
zetét és szervezetiük ügyeit megvitassák.
A tanácskozások délelőtt 10 órakor kez-
dődtek meg az E. Zs. N. Sz. helyicsoport-
jának helyiségében, 36 leigazolt delegá-
tus és mintegy 80 vendég jelenlétében. A
konferenciát az A. B. hitchabrut ros ri-
sonja, Heilper Ernő nyitotta meg. A he-
lyicsoport nevében dr. Havas István, a
Hanoár Hacioni nevében Farkas Pereg, a
KKL helyibizottságának nevében Inze
Gyula üdvözölték a konferenciát. Az A.
B. Nöszintjának nevében Kelpner Ferdin-
ánd üdvözölte a megjelent csoportokat
és utána előadást tartott az „Aviva Bar-
risszia útja” címen. Frucht Efraim (Cluj)
a zsidóság világpolitikai helyzetéről tar-
tott kimerítő referátumot. A konferencia
elnökévé dr. Surányi Józsefet (Medgyes),
alelnökévé Herzli Istvánt (Nagyszében),
Gergely Mártont (Balázsfalva), jegyzővé
Blau Henriket (Segesvár) választották
meg. Az elnökség megválasztása után
Klepner tartott beszámolót az Aradon le-
zajlott 13. cionista konferenciáról. A dél-
utáni ülés Gutfried Jenő (Kolozsvár)
szervezeti és KKL referátumával vette
kezdétét. Utána a hitchabrutok tették
meg jelentéseiket, majd az általános vita
során a delegátusok alapos felkészültsé-
gről tettek tanúságot. A körzeti konferen-
cia kimondta a Gálil Dáled megalakulását
és székhelyül Medgyest jelölte meg. A
Gálilhoz tartoznak Medgyes, Segesvár,
Balázsfalva, Nagyszében, Erzsébetváros
és Diesősenfármton hitchabrutjai és bir-
jon-kénjei. A konferencia nagy lelkesedé-
ssel fogadta az Aviva Barisszia Kibue
KKL külön akciójának tervét és azon ki-
vándóságának adott kifejezést, hogy a Nö-
szint kiküldöttje irányítsa az egyes vá-
rosokban az akciót. A konferencia megelé-
gedését fejezte ki a Noár eddigi megjele-
nése fölött és elhatározta, hogy minden
városban felkérletnek az idősebb cionis-
ták, hogy a Noárt az eddiginél nagyobb
mértékben támogassák. A konferencia a
helyicsoportok helyzetével foglalkozva,
utasította a hitchabrutokat, hogy indít-
sák be a különböző helységekből a helyi-
csoportok megszervezési munkálatait. Az
általános vitát Kasztner Rezső az A. B.
ros risonjának beszéde zárta be, majd a
Hatikva és a Techezákná hangjai mellett
emelkedett hangulatan ért véget a kon-
ferencia. Este 9 órakor a város egész zsi-
dóságának részvétele mellett az A. B.
Hitchabrut irodalmi törvényszékét ren-
dezett Lion Feuchtwangner a „Zsidó Há-
boru” című regénye fölött. Előadó dr.
Fried Józsefné (Segesvár) volt, a vádat
Kasztner Rezső, a védelmet Frucht Ef-
raim (Kolozsvár) képviselték, a törvény-
szék elnöki tisztségét nagy körültekinté-
ssel és hozzáértéssel dr. Heilper Lajos lát-
ta el. A város zsidósága nagy szeretettel
fogadta a delegátusokat. (—)

UJ KELET *Legújabb hírek*

„Genfben megindult a menekülés a leszerelés „veszedelmes“ ideológiájától“

Nincs többé kilátás Genfben a megegyezésre

Barthou feleslegesnek nyilvánította Henderson újabb berlini útját. Macdonald nem vonul vissza

Litvinow visszavonta javaslatát

Genf, június 5. A leszerelési konferencia elnöksége bizalmas ülést tartott. A bizalmas ülésen elhangzott zavaros vita még nem ért véget és ma a felfüggesztés folytatódni fog. A szerkesztő-bizottság kiküldetésére vonatkozó javaslatot visszautasították. Henderson azt indítványozta, hogy napolják el a tanácskozásokat öszre s addig ő, mint a konferencia elnöke, személyesen fog tárgyalni az érdekeket kormányokkal a biztonság kérdésében.

Henderson arra is utalt beszédében, hogy Berlinben újabb intervenciót fog tenni, hogy Németország térjen vissza a Népszövetségbe.

Barthou válaszában szükségtelenné mondja Henderson berlini útját. Ez az ut, mint az előzőek, eredménytelennek fog maradni. Franciaország minden esetre hajlandó Németországgal megegyezni.

A párizsi lapok értesülései szerint a genfi tanácskozások e héten feltétlenül véget érnek.

Az ülésszak lezárása előtt tanulmányi bizottságok fognak alakulni a biztonság problémájával kapcsolatos kérdések megoldására.

Az Agence Radio értesülései szerint a francia szakértők máris nagy buzgalommal készítik a tervezeteket, hogy a bizottságokban Franciaország magához ragadhassa a kezdeményezést.

Egyidejű genfi értesülés szerint a Balkán-egyezmény négy aláíró nemzetének külügyminiszterei tegnap értekezletet tartottak Maximos görög külügyminiszter elnöke alatt. A miniszterek megárgyalták a leszerelési konferencia újakezdésével előálló helyzetet és megállapították a köztük levő teljes egyetértést.

A Paris Soir figyelmebe ajánlja Angliának, hogy támogassa Franciaország biztonságára és békére irányuló politikáját, különben Franciaország kénytelen lesz kontinentális szövetségeket kötni.

Belga diplomáciai körökben rámutatnak arra, hogy a Litvinov-terv a biztonság növelése helyett az európai bizonytalanság növeléséhez vezetne. A szövetségek rendszerével szemben rövidesen kialakulna az ellenszövetség blokkja s a béke komoly veszélybe sodródna.

Angliá háttérbe vonul a tanácskozásokon

London, június 4. Az angol kormány leszerelési nemzetközi bizottsága Macdonald dolgozószobájában több óráig ülést tartott. Kiszívárgott hírek szerint arra az elhatározásra jutottak, hogy nem tartják szükségesnek sir John Simon Genfben való visszatérését. Politikai körökben is bizonyosra veszik, hogy a jövőben Anglia a genfi tanácskozásokon fokozatosan háttérbe vonul s a megfigyelő szerepére szorítkozik. A Times a genfi eseményekkel kapcsolatban cikkében leszögezi, hogy megindult Genfben a menekülés a leszerelés „veszedelmes“ ideológiájától s most már ismét a katonai szövetségek rendszerében keresik a fegyveres béke fenntartásának lehetőségét.

A Daily Telegraph azt hangsúlyozza, hogy Anglia nem vállalhat az eddigéknél messzebbmenő garanciákat a jelenlegi statusquoért. A lap úgy tudja, hogy a Litvinov által felvetett javaslatoknál az Északamerikai Unió, a semlegesek sem rokonszenveznek, nem is szö-

va a volt legyőzött államokról és Japánról.

Egyébként angol politikai körökben nem adnak hitelt annak a hírnek, hogy Macdonald visszavonulni készülne.

Valószínűnek tartják azt, hogy a miniszterelnök a parlament nyári szünete vége felé újjáalakítja kormányát. A miniszterelnök pozícióját erősnek tartják s meg vannak győződve afelől, hogy még az 1936 tavaszán bekövetkező új általános választásokon is a nemzeti kormány lesz uralmon s igényeli a választók többségének melléállását.

London, június 5. Norman Davis amerikai leszerelési főmegbízott táviratjait ismét kapott Washingtonból, amelynek értelmében a genfi tanácskozások lezárása után nyomban Londonba kell utaznia,

rása után nyomban Londonba kell utaznia,

hogy megkezdje a tárgyalásokat az angol kormányfővel a jövő évi flotta-konferencia előkészítése ügyében.

Diplomáciai körökben úgy hírlik, hogy a francia és az olasz kormányok egyelőre nem kapcsolódnak bele a londoni előkészítő jellegű tárgyalásokba. A két európai kontinentális hatalom előbb egymás között akar megegyezésre jutni a flotta-kérdésben.

Berlin, június 5. A lapok a genfi tanácskozásokkal kapcsolatban megállapítják, hogy Genfben eddig sikertelenül keresték a formulát a tanácskozásoknak októberig történő elhalasztásához.

Teljes a zűrzavar

Párizs, június 5. A lapok elismerik, hogy Genfben teljes a zűrzavar. Megegyezésre nincs kilátás, az értekezletet el kell napolni. Az Ouvre rámutat arra, hogy

a francia-orosz csoporttal szemben egyelőre győzedelmeskedett Genfben az angol csoport, amelyhez az Egyesült Államok, Olaszország és néhány semleges északi ország tartozik.

Ez utóbbi csoport tovább erőfeszítéseket tesz abban az irányban, hogy a konferenciát megmentsék s újra az angol leszerelési tervet tegyék a tárgyalások bázisává. A biztonság problémája ismét háttérbe szorult s Litvinov vissza is vonta javaslatát.

A londoni lapok genfi értesülései szerint a helyzet Genfben tovább romlott, kétségtelen az értekezlet eredménytelenségi napolása.

Feltalálták a főkéleletes gázálarcot

London, június 5. G. R. Mc Fariane londoni vegyész két és fél évi munka után olyan gázálarcot talált fel, amely rothadásmentes és ellenáll a tűznek és egyéb erősebb maró folyadékoknak. A próbák során a vászonban, amelyből az álarc készül, kénsvaét, salétromsvaét és hidroklorsvaét főztek, majd 1500 Celsius fok hőmérsékleten ki és végül hegesztőlámpák lángjával égették. A vászon az összes próbákat sikeresen kiálloita. Egy idegen nagyhatalom három millió gázálarcot rendel meg Fariane-tól, aki a rendeltést visszautasította. Mc Fariane a jövőben az egész testet befedő „álarcokat“ akar készíteni, mert a jövő háborújában a test bőrfelületén át ható mérgeket és gázokat is fognak használni.

pák lángjával égették. A vászon az összes próbákat sikeresen kiálloita. Egy idegen nagyhatalom három millió gázálarcot rendel meg Fariane-tól, aki a rendeltést visszautasította. Mc Fariane a jövőben az egész testet befedő „álarcokat“ akar készíteni, mert a jövő háborújában a test bőrfelületén át ható mérgeket és gázokat is fognak használni.

„Anglia nem akar bombát dobni Európa és a többi világrészek gazdasági életébe“

Anglia választát átadták Washingtonban a hadiadósságok ügyében. Anglia bejelentette, hogy nem fizet

London, június 5. Washingtonban átadták Anglia választát a hadiadósságok ügyében Nagybritániához intézett amerikai jegyzékre.

A newyorki lapok értesülései szerint az angol kormány Washingtonban átnyújtott hadiadóssági válaszejegyzéke amerikai hivatalos körökben vegyes érzelmekeket váltott ki. Ugy hírlk, hogy Anglia a jegyzékben rámutatott arra, hogy két út közül választhana. Az egyik az, hogy eleget tesz a június 15-én esedékessé váló 262 millió dolláros fizetési kötelezettség-

nek, vagy pedig a hadiadósságok ügyében történő újabb rendezés bevárásáig beszünteti a fizetéseket. Az első esetben kénytelen lenne saját háborus adóit is fizetésre szorítani s vállalni a gazdasági válság újabb kimélyülése okozásának felelősségét, amit azonban elkerülendőnek tart s így nem marad más út, mint a nemfizetés, annál is inkább, mert amerikai kormányrészről kijelentették sir Ronald Luisey washingtoni angol nagykövetnek, hogy ezáltal a jellepes fizetést már nem tekinthetik teljesítésnek. Ang-

lia nem akar bombát dobni Európa és a többi világrészek gazdasági életébe s így kénytelen lesz az idej első esedékességkor emulasztani a fizetést.

Magyarország és Jugoszlávia közvetlen tárgyalásokat kezd a határc incidensekről

Genf, június 5. A leszerelési értekezlet főbizottságának tárgyalásai mellett is érdeklődéssel fordul a diplomáciai világ annak a magyar panasziratnak a megvitatása elé, amelyet a népszövetségi tanács mostani ülészakának napirendjére kítűztek. Elfogulatlan semleges körökben tisztában vannak az azal, hogy a nemzetek közötti jó egyetértés érdekében áll, hogy a jugoszláviai határc incidensek ügyében előterjesztett magyar panaszirat kérdésében tisztázódjék a helyzet.

Eckhardt Tibor, a magyar delegáció vezetője, informatív jellegű tárgyalásokat folytatott az érdekelte népszövetségi körökkel és a beavatottak úgy tudják, nincs kizárva a megbeszélések folyamán, hogy Magyarország és Jugoszlávia között közvetlen diplomáciai tárgyalások lesznek a panaszirat ügyében.

Amennyiben ezek a diplomáciai tárgyalások nem járnának eredménnyel, akkor kerül sor arra, hogy a Népszövetség tanácsa érdemben fogalkozzék a magyar panaszirattal.

Bizonyosat e tekintetben nem lehet tudni, diplomáciai körök azonban azt hiszik, hogy a közvetlen tárgyalások a két ország között rövidesen megindulnak.

Sven Hedin kínai bandák fogságába került

Stockholm, június 5. Swen Hedin közölte stockholmi barátaival távirat útján, hogy újabb kínai expedíciója során kínai bandák fogságába került, akik több héten át fogva tartották. Ez az első eset, jel Sven Hedinnél, újabb kínai expedíciója megindítása óta.

Eltemették Togo admirálist

London, június 5. Tokóban ma folyt le Togo admirálist, a csuszmai győző temetése. A koporsót tizezrek kísérték a Kiwi parkig, ahol szabadtéri oltár előtt a császár és az uralkodó család képviselőinek jelenlétében folyt le a gyászintézkedések. A kormány tagjai, az előkelőségek, majd a közönség hosszú sorokban vonult el végső tiszteletadásul a koporsó előtt. Ezután újra megalakult a menet s az admirális földi maradványait elkísérték a Taana temetőbe. A hivatalok és üzletek a mai nemzeti temetés napján egész Japánban zárva voltak.

Véget értek a bretagnei francia hadgyakorlatok. Párizsból jelentik: A Bretagne déli részében tartott francia partvidéki nagy hadgyakorlatok, amelyeken szárazföldi, haditengerészeti és légi egységek vettek részt, véget értek. A támadó flotta győzött. Egyidejű brüsszeli jelentés szerint több belga tábortüzezőred megkapta az új 18 centiméteres távol-ságra hordó 12 centiméteres kaliberű tábortüzezőket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt., nyomása, Cluj, Strada Baran I. Pap 14. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Ma szerda este

pontosan 9 órakor az új Iparkamara disztermében

W I Z O zeneest

Taxa postálá plátite in num. No. 224715-929.

10. Telefon: 9-77. Havonta 110, negy évre 600, egész évre 1000. Havonta 12, egész évre 120. KELET az erdélyi újságunknak egyik legfontosabb részét képezi.

Leszerelés lesz

Amióta a leszerelési titkolt és újabb lezárás kudarcra a világpolitikai erősszövetségeinek Párizs és London két.

Párizs ma világsokkal inkább mosának, mint valaha hallatlan aktivitás előzde azokat a sajtóbiztonsági és világhatalom ellen Berlinben éktervelnek.

Párizsban ma a leszerelési kudarcvényszerűséggel olyan nemzetközileg, melynek melegsége és Londonban.

A genfi nyilvánosságban a leszerelési tárgyalásoknak a két világhatalom közötti hadakozás és a két világhatalom és Moszkva, másfelől körül jegecesedik.

Párizs és Moszkva város körül csoportosított államok, a belga-sváji blokk világszemléletet szemből, melynek a lista szándékainak leplezett diplomáciai kampókereszt máj.

Ebben az immárvan a legfeltűnőbb amelyet legutóbb a tanúsít. Még alig Mussolini volt az, verte a dobót az a cepció mellett, amely egyéb, mint Németország prozessálása.

Olaszországban hangsúlyosan felkötődött a ban úgy tudják, hogy a gall és a lírai okaj vannak feltartóztatatlanságát a Banque de Mussolini ezért esedőben s ezért hangsúlyozták, amely csörtetésétől remél.

Az olasz külpolitika Párizsban biztosra véve angol orientációnal feladja eddigi tartását s ő is csatározásokat, amely csörtetésétől remél.

Barthou ma a Franciaországban, ez a tudat erősíti, egy németellenes remtenie. Az ősszel még a jobboldali frakcióval hangsúlyozott Litvinov beszédét sérté a francia, a balti kisanant, a balti blokk államainak.

Mindezek után német Berlin ideges, a darc mögött egyetemesen egy kövérése árnyal. Ezek még az angol diplomáciahozak, a hangok is hallatszó lépjü készül a Népszövetség politikai csaország politikai nyul. Csakhogy Franciaországban nem ijed, Nem pedig azért.